

Debesuota,
dieną 58°, naktį 41°
Saulė teka 5:00, leidžiasi 6:39

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAYmarket 1-6100

Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LII

Price 10c

Kreivėnas, J. 5 15 65 Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Balandžio-April 22 d., 1965 m.
1602 So. 48 Ct.
CICERO, ILL. 60650

Kaina 10c

94

AMERIKA PADIDINS KARO JĖGAS P. VIETNAME

SUKILIMAS BULGARIJOJE BUVĘS PLANUOTAS TAUTINIŲ KOMUNISTŲ

BELGRADAS. — Korespondentai iš Jugoslavijos praneša smulkesnį žinių apie šio mėnesio nepavykusį Bulgarijos bandymą pakeisti Todor Živkovo režimą. Bulgarij valdžia sukvietė komunistinių kraštų korespondentus ir jiems paaiškino apie išaiškintą perversmą ir jo dalyvius. Nors sovietų ir bulgarų pareigūnai skelbia, kad perversmas buvo ruošiamas Kinijos šalininkų, tačiau tas tvirtinimas Jugoslavijoje yra atmetamas, kaip neteisingas. Iš dalyvių pavardžių ir jų praeities veiklos atrodo, kad perversmas buvo organizuojamas liberališko-tautinio komunizmo šalininkų, kurie troško atsipalaiduoti nuo Maskvos įtakos.

Bulgarijos valdžia pranešė, kad samokslininkai buvo sudarę planą įsiveržti į partijos būstinę ir suimti 11 asmenų politinį būrą, kuris tuo metu posėdžiavo. Tuo pačiu metu kariuomenės vadai turėjo užimti paštą, radiją ir susisiekti su mazgais.

Sukilimą išaiškino sovietai

Samokslą pirmieji išaiškino sovietų saugumo agentai ir pranešė Živkovui. Samokslininkai besiklausydami telefoninio Živkovo pasikalbėjimo sužinojo, kad jų planai yra išaiškinti ir bandė išsislapstyti.

Pagrindinis samokslas vadovs Todorov-Gurunja nusišovė, kai saugumo policija atvyko jo suimti. Generalas Anev pabėgo į savo gimtąjį kaimą, tačiau buvo suimtas vietinės policijos, kuri jo jau laukė atvykstant iš sostinės. Trečias samokslas dalyvis Tsolo Krustev, aukštas pareigūnas bulgarų užsienio reikalų ministerijoje ir buvęs ambasadorius šiaurės Korėjoje buvo suimtas. Policijai pateko ir generalas Trunski, buvęs gynybos viceministeris. Penktasis samokslininkas Vasil Makarski, transporto viceministeris nusižudė iššokdamas iš penkto aukšto lango. Šeštasis perversmo planuotojas buvo Penko Krustev, kuris buvo Mihailovgrado provincijos komunistų partijos sekretorius.

"Titoizmo" šalininkai

Savo pareiškime komunistų spaudai Bulgarijos valdžia sako, kad suimtųjų teismas įvyks už dviejų mėnesių. Be išvardintų sukilimo organizatorių buvo suimta ir daugiau menkesnių pareigūnų, kurie prisidėjo prie planų sudarymo.

Jugoslavijos komunistiniai slugsiniai teigia, kad suimtieji nė vienas nebuvo pasireiškęs Kinijos linijos šalininkais. Priešingai, ge nerolas Stavsko Trunski buvo pašalintas iš pareigų 1959 metais po garsaus Bulgarijos Tito šalininkų teismo. Tautinio komunizmo, arba "titoizmo" šalininkų vadovs buvo Traicho Kostov, kuris teisme prisipažino siekęs pašalinti sovietų įtaką. Jis buvo sušaudytas 1949 gruodžio 16 dieną. Ta pačia proga bulgarai "išvalė" iš svarbesnių postų tūkstančius komunistų, kurie savo teises atgavo tik 1956 metais, pasmerkus stalinizmą.

Visi suimtieji paskutinio sukilimo nariai karo metu buvo partizanai prieš vokiečius. Generalas Trunski buvo žymus partizanų vadovs, turėjęs karo metu ryšių su jugoslavų partizanais ir jų vadu Tito. Nusišovęs Todorov-Gurunja irgi vadovavo partizanų daliniui, kuriame politinio komisarų buvo generolas Anev, pastaruoju metu buvęs Sofijos karinės įgulos viršininku. Jugoslavijoje niekam nekylo abejonės, kad Bulgarijos sukilimas buvo organizuotas tautinių

IS VISO PASAULIO

NEW YORKAS. — Viceprezidentas Hubert Humphrey atidavė Pasaulinę parodą, kuri per žiemą buvo uždaryta. Parodoje yra 168 paviljonai. Pernai paroda buvo davusi nuostolių, nes lankytojų skaičius buvo mažesnis negu tikėtasi.

WASHINGTONAS. — Policija antradienį suėmė 17 jaunuolių, kurie buvo susėdę ant įvažiavimo į Baltuosius Rūmus. Jie protestavo prieš JAV-bių Vietnamo politiką ir reikalavo atitraukti iš Vietnamo kariuomenę.

VATIKANAS. — Ateinančią savaitę Salzburge įvyks ateistų ir katalikų konferencija, kuri nagrinės temą "marksizmas ir krikščionybė". Konferencijoje, kurią organizuoja Vatikano bėdėvių sekretoriatas, vadovaujamas austro kardinolo Koenig, dalyvaus apie 100 komunistų iš Lenkijos, Vengrijos, Čekoslovakijos ir Rytų Vokietijos. Vatikanas siūnė tris teologus — gerus kalbėtojus.

ADENAS. — Jemeno vyriausybė, kuri veda karą su nuverstais karaliaus šalininkais, pasiūlė iš pareigų spaudžiamą Egiptą, kuris padeda vyriausybei civiliniame kare.

BERLYNAS. — Rytų Vokietijos Meklenburgo provincijos luteronų bažnyčia nutarė leisti moterims pasidaryti kunigais. Šiuo metu Vokietijos evangelikų bažnyčioje jau yra apie 400 moterų kunigių. Saksonija ir Turingijos moteris kunigystėn įsileido pernai.

KAIRAS. — Egipto prezidentas Nasseris gavo asmeninį laišką iš prezidento Johnsono, kuris ragina taikingai susitarti dėl Jordano upės vandens panaudojimo. Prezidentas siūlo padalinti upės vandenį tarp arabų kraštų ir Izraelio.

NEW YORKAS. — Vakar buvo atidarytas pirmas Jungtinių Tautų nusiginklavimo komisijos posėdis. Komisija buvo pareikalaus sukvietė Sovietų Sąjungos. Posėdžiuose dalyvauja 114 narių.

LONDONAS. — Tanzanijos prezidentas Nyerere pareiškė, kad jei Portugalija nesuteiks savo kolonijai Mozambique nepriklausomybės, tai kils karas, kuriame bus panaudojami komunistinių kraštų ginklai, jei vakarų valstybės ginklų neduos.

RIO DE JANEIRO. — Vyriausias Brazilijos teismas paskelbė iš kalėjimo buvusį Pernambuco provincijos gubernatorių Arais, kuris buvo suimtas tuo metu, kai buvo nuversta kairioji prezidento Goulart vyriausybė.

komunistų, kurie Jugoslavijos pavyzdžių norėjo atsikratyti labai stiprios Kremliaus priežiūros.

Netoli Da Nang aviacijos bazės Vietnamo kariai ir komunistų karo jėgos smarkiai susikirto. Komunistai buvo įsistiprinę viename sename vietnamiečių kapinyne. Paveiksle matome Vietnamo karių, kulkosvaidžiais apšaudančius komunistus. Kartu su jais matomas ir JAV kariuomenės patarėjas, nuėjęs į pirmąsias kovos linijas.

INDIJOS VYRIAUSYBĖ SUPYKO DEL ATIDĖTOS SHASTRI KELIONĖS Į JAV

NEW DELHI. — Indijos užsienio reikalų ministeris Swaran Singh antradienį pareiškė Indijos parlamente, kad premjeras Shastri atšaukė savo numatytą kelionę į Ameriką. Praėjusią savaitę valstybės departamentas Washingtone pranešė, kad prezidentas Johnsonas yra tiek užsiėmęs Vietnamo reikalais ir kongreso svarstomais įstatymais, kad jis negalės priimti Pakistano prezidento Khan ir Indijos premjero Shastri. Pirmasis turėjo lankytis Washingtono balandžio pabaigoje, o Shastri — birželio mėnesį. Tie vizitai Washingtono buvo atidėti vėlesniam laikui.

Šis Amerikos pasiūlymas labai užgavo Indijos valdžią. Indijos spaudoje vizito atidėjimas buvo pavadintas "įžeidimu". Ypač skaudžiai indai pergyvena tai, kad Amerikos pareiškimas suplakė abi tautas Pakistaną ir Indiją į vieną vietą. Šios abi tautos nuo pat Indijos imperijos padalinimo nesugyvena, ginčijasi dėl Kašmiro ir dažnai savo pasienyje susišaudo.

Spauda spėlioja — kodėl

Indijos spauda prileidžia, kad Pakistano prezidento vizito atidėjimas buvo paskelbtas dėl Pakistano vis glaudesnių ryšių su komunistine Kinija. Čia galvojama, kad prezidentas Johnsonas Indiją pridėjo prie savo pareiškimo dėl to, kad norėjo sumažinti Khanui suduodamą diplomatinį smūgį, ar, gal, dėl Indijos atsakymo paremti Amerikos poziciją Vietname. Jau kelis kartus Shastri pareiškė, kad Amerika turėtų prieš deredamasi su komunistais, sustabdyti savo orinius puolimus šiaurės Vietname.

Kai kurie laikraščiai spėlioja, kad Amerika nusivylusi vis nesibaigiančiais Pakistano - Indijos pasienio konfliktais, kuriuose abi pusės panaudoja iš Amerikos gautus ginklus. Valstybės sekretorius Rusk, laikraščių žiniomis, pareiškė Indijos ambasadoriui, kad Indijos ir Pakistano vizitai šiuo metu galėtų pakenkti Amerikos kongreso svarstomam užsienio pagalbos biliui ir paramai abiem kraštams, kurie tą paramą išnaudoja besipešdami savo tarpe.

Premjeras jaučiasi įžeistas

Indijos užsienio reikalų ministeris pranešė Indijos parlamente, kad indų ambasadorius Washingtono Nehru painformavo Dean Rusk, kad Amerikos būdas pranešant vizitų atidėjimą yra neįprastas ir gali sukelti Indijoje nesupratimą.

Indijos vyriausybė pranešė, kad premjeras Shastri ne tik nevyks į Washingtoną, bet nedalyvaus ir Jungtinių Tautų sekretoriaus U Thant ruošiamuose New Yorke Shastri pagerbimo pietuose. Shastri, tačiau, vizituos, kaip numatyta, Kanadą.

Indijos premjeras parodė, kiek smarkiai jis jaučiasi įžeistas, savo kalboje pasakytoje antradienį sovietų-indų kultūros draugijos priėmimo. Jis pabrėžė, kad nėra jokio tikslo priimti neutralių valstybių pasiūlytą besąlyginių darybų dėl taikos Vietnamo planą, jei Amerika nesustabdo savo orinių puolimų šiaurės Vietname.

Užsienio korespondentai pažymi, kad jau pats faktas, jog Shastri pasirinko savo pareiškimui sovietiškos draugijos priėmimą, rodo jo didelį asmeninį pyktį dėl Amerikos vizito atidėjimo.

Pasiūlė stipendijas Kenijos studentams

NAIROBI. — Kenijos švietimo ministeris spaudos konferencijoje apkaltino Ameriką kišimusi į švietimo krašto reikalus. Mat, Amerika pasiūlė stipendijas 29 Kenijos studentams, kurie nesenai nusišvėję sugrįžo iš Sovietų Sąjungos.

Tarp Kenijos ir Amerikos veikia sutartis, kuri leidžia Kenijos studentams gauti paramą iš Amerikos studijuojant Amerikos universitetuose. Pabėgėlių iš sovietų atveju valstybės departamentas nutarė paramą praplėsti, kai Amerikos pasiuntinys Kenijoje rekomendavo, kad būtų naudinga tiems studentams pamatyti Amerikos švietimo įstaigas ir palyginti su sovietų. Tikėtasi, kad iš to naudos būtų ne tik studentams, bet ilgainiui ir Amerikai.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

♦ Gynybos sekretorius McNamara susitiko su prezidentu Johnsonu. Po pasitarimų McNamara pareiškė, kad karas Pietų Vietname daugiau kainuos negu buvo numatyta.

♦ Pleno darbininkų unijos prezidentas McDonald pareiškė, kad iki šiol su plieno bendrovėmis nepavyko susitarti ir, galimas daiktas, gegužės 1-mą dieną reiks pradėti streiką.

♦ Berlyne rusai pradėjo naujus oro kelių trukdymus. Jie išmėto metalinio popieriaus juosteles, kurios trukdo sąjungininkų radarų įrengimams. Sovietams buvo įteiktas protestas, kuriame sakoma, kad jų elgesys į pavojų stato sąjungininkų lėktuvus.

♦ Italijos premjeras Aldo Moro Washingtono aplankė žuvusio prezidento Kennedy kapą ir Mount Vernon — prezidento Washingtono kapą.

♦ Saigone nusižudė susidegindamas jaunas, 16 metų budistas vienuolis. Jis paliko laišką, kuriame sakoma, kad jis meldžiasi, kad pasibaigtų karas.

♦ Pekino radijas pasigyrė, kad šiaurės Vietname vakar buvo numušti aštuoni JAV karo lėktuvai.

♦ Clintone, Iowa potvynio vanduo pralaužė cementinį vandens pylimą ir sužeidė 15 jaunuolių, kurie savanoriškai dirbo prie pylimo stiprinimo. Keturi nuo 12 iki 18 amžiaus mokiniai buvo paguldyti ligoninėn.

♦ Pakistano laikraščiai pasmerkė prezidento Johnsono nutarimą atidėti Pakistano prezidento vizitą Washingtono. Vyriausybės laikraštis sako, kad Amerika parodė savo nepasitenkinimą dėl santykių tarp Pakistano ir Kinijos sunormalėjimo.

♦ Komunistų partijos laikraštis Kinijoje sako, kad Vietname su Amerika negali būti jokių kompromisų. Pietų Vietnamas turi būti sunaikintas, nes jis esąs imperializmo išpera. Jo vietoje bus galima statyti naują suvienytą Vietnamą.

♦ Britų Gvinėjos opozicijos vadovs reikalauja, kad iš Gvinėjos pasitrauktų britų kariuomenė ir gubernatorius. Buvęs premjeras Jagan kalbėjo savo partijos metinėje konferencijoje.

AMERIKA DIDINA SAVO PASTANGAS GINDAMA VIETNAMĄ NUO KOMUNISTŲ

WASHINGTONAS. — Gynybos sekretorius McNamara, tik sugrįžęs iš Honolulu, kur įvyko svarbus pasitarimas tarp Ramiojo vandenyno karinių pajėgų vadų ir gynybos departamento pareigūnų, pareiškė, kad komunistų ginklų ir kareivių infiltracija iš šiaurės Vietnamo paskutiniu metu labai sustiprėjo. Dėl to, Amerikos parama Pietų Vietnamui reikės sustiprinti. Ta parama peržengs anksčiau planuotas ribas. Pietų Vietnamo karinėms jėgoms reikės sustiprinti ginklų ir susisiekimo priemonių pristatymą. Be to, reikės daugiau sekti komunistų susisiekimą jūros keliais.

Atsiųs daugiau kareivių

Turkai reikalauja peržiūrėti sutartį

ISTANBULAS. — Turkijos vyriausybės nutarimas paspausti graikus turės ir platesnių tarptautinių pasekų. Turkijos premjeras Urguplu pareiškė atstovų rūmuose, kad vyriausybė ruošiasi pozityviai akcijai, kuriai parlamentas turės pritarti.

Premjeras davė suprasti, kad norima reikalauti peržiūrėti Lausanos sutartį su graikais. Ji buvo sudaryta po I-mo pasaulinio karo. Tuo metu buvo sutarta, kad graikai nelaikys savo kariuomenės nei karinių įrengimų savo rytinėje Viduržemio jūroje esančiose salose. Kipro sala į tą sutartį nebuvo įjungta, nes ją tuomet valdė Britanija.

Šiais laikais padėtis pasikeitė. Kipro salos atiteikimas graikams pakeitė visą jėgų balansą toje Viduržemio jūros dalyje. Turkija reikalauja, kad visa sutarties formulė būtų persvarstyta ir pakeista pagal naują laikų sąlygas.

Britai nepritaria de Gaulle nutarimui

LONDONAS. — Britų vyriausybė apgailejo savo pareiškime Prancūzijos nutarimą neatsiųsti į Seato organizacijos valstybių konferenciją savo atstovo. Britų užsienio reikalų ministerija išreiškė viltį, kad šis prancūzų nutarimas nereiškia, jog Prancūzija galvoja pasitraukti iš šios 8 valstybių sąjungos.

Diplomatiniai korespondentai galvoja, kad de Gaulle nutarimas nesiųsti atstovo, o tik stebėti į kitą mėnesį įvykstančią Londone Seato konferenciją, kurioje dalyvaus Britanija, Australija, Naujoji Zelandija, Filipinai, Tailandija, Pakistanas ir Amerika, yra pagrįstas Prancūzijos nepritarimu Amerikos politikai Vietname.

Kanada remia JAV

NEW YORKAS. — Kanados vyriausybė pranešė Jungtinėms Tautom, kad Kanada palaiko 17 neutralių valstybių siūlymą be jokių sąlygų pradėti pasitarimus dėl Vietnamo taikos.

Ottawoje Kanados premjeras Pearson pareiškė, kad šiaurės Vietnamas turėtų pakeisti savo dabartinę politiką ir palikti savo kaimynus ramybėje. Vietnamo problemos yra išnaudojamos tarptautinio komunizmo. Sprendimas, kurio pagrindu būtų kapituliacija agresijai nebūtų nei garbingas nei patvarus. Norėdami pasiekti taikos Vietname, šiaurės Vietnamo vadai turėtų nustoti kištis į Pietų Vietnamo reikalus.

Kariniai korespondentai praneša, kad naujos Amerikos pastangos Vietnamo kare pareikalaus ne tik apginkluoti naujai formuojamus 100,000 vyrų Pietų Vietnamo dalinius, bet pareikalaus ir Amerikos kareivių atsiuntimo. Šiuo metu Pietų Vietname yra virš 30,000 vyrų. Iš jų 8,000 yra Amerikos jūrų pėsstininkai, kurie saugo svarbią Danang bazę. Ateityje į Pietų Vietnamą bus perkelta visa 3-ji marinių divizija. Tada vien tik marinių čia bus apie 30,000.

Šiuo metu Havajuose stovi 25-ji armijos divizija, kuri yra gavusi specialų džiunglių karo apmokymą. Šios divizijos dalis, apie 2,000 vyrų laukia pasiruošusi Okinawos saloje. Galimas daiktas, kad ir kitos ginklų rūšys bus atkeltos į Pietų Vietnamą. Kartu su Amerikos kariuomenės sustiprinimu, numatoma dažniau panaudoti amerikiečių puolamiesiems veiksams. Iki šiol marinai apie Danang bazę užima gynybos pozicijas. Ateityje jų patruliai lankysis vis toliau nuo bazės, ieškodami komunistų ir juos sunaikindami.

Sustiprins jūrų apsaugą

Septintasis laivynas sustiprins savo patrulius prie Pietų Vietnamo krantų. Gynybos sekretorius pareiškė Honolulu aerodrome, kad turimomis žiniomis vis daugiau komunistų atvyksta į Pietų Vietnamą jūros keliais. Jų užblokavimui reikės sustiprinti Septintąjį JAV karo laivyną mažesniais laivais ir, galimas daiktas, bus perkelti į Ramųjį vandenyną dar keli JAV lėktuvnešiai. Iš Atlanto vandenyno bus perkeltas atominė energija varomas lėktuvnešis "Enterprise", kuris turi virš 100 sprausminių lėktuvų ir 5,000 vyrų įgulą.

Siūlo pulti aerodromus

Dar neaišku, ką Honolulu pasitarimai nutarė karo aviacijos strategijos reikalui. Pentagonone yra daug kariškių, kurie reikalauja bombarduoti Hanoi apylinkėse esančius šiaurės Vietnamo aerodromus. Yra žinoma, kad šiaurės Vietnamas turi apie 40 MIG-15 ir MIG-17 lėktuvų. Žvalgybos lėktuvai pastebėjo, kad apie savo sostinę šiaurės Vietnamo kariuomenė stato priešlėktuvinėms raketoms cementinius guolius. Raketos atvyksta iš Sovietų Sąjungos. Jos yra vadinamos "Sam-2" ir gali numušti net ir labai aukštai skrendančius lėktuvus. Yra nuomonių, reikalaujančių jau dabar bombarduoti tų raketų platformas, kad išvengus ateityje galimų nuostolių.

Valstybės sekretorius Dean Rusk, komentuoamas Kinijos grąsinimą atsiųsti savo savanorius į Vietnamą, pareiškė, kad tie grąsinimai nė kiek nepakeis Amerikos įsipareigojimų Pietų Vietnamui.

Detroito naujienos

ŠAULIAI – VIENA AKTYVIAUSIU ORGANIZACIJŲ

Majoras Jonas Šimkus, Mažosios Lietuvos veikėjas, tilžietis, savanoris-kūrėjas, Vytytes kryžius kavallerius, Kauno miesto savivaldybės šaulių kuopos ilgametis pirmininkas, išvijoje aktyvus Detroito šaulių kuopoje. 1965 m. gegužės 2 d., Detroito Lietuvių namuose jam rengiamas šaunus pagerbimas.

Su stambaus masto kultūriniais parengimais jau ne kartą stipriai pasireikšė prieštvyje, Pirmojo Lietuvos Kareivio Stasio Butkaus vardo kuopos šauliai ir šį pavasarį ruošiasi dvims ne eiliniams įvykiams. Pirmąjį rengia jie patys vieni, o antrajame dalyvaus kartu su kitomis kariuomenės organizacijomis. Apie abu parengimus čia pakalbėsime atskirai.

Maj. Šimkaus pagerbimas

Majoras Jonas Šimkus, neseniai pradėjęs 77-sius amžius metus, Lietuvos šaulių istorijoje yra palikęs neįsidomius pėdsakus, nes ilgus metus yra buvęs Kauno miesto savivaldybės šaulių kuopos pirmininku. Aktyviu šauliu jis liko ir dabar, nedėkin- goje emigracijoje, į Detroito St. Butkaus kuopą įstojęs, nuo pat jos įsteigimo.

Maj. J. Šimkus yra gimes 1889 m. vasario 1 d. Vydutaičių kaime, Kulminų vlsč., Tilžės apskr., tad yra tikras mažlietuvis. Pir-

mojo pas. karo metu tarnavęs vokiečių kariuomenėje leitenantas laipsnyje, 1919 m. su būriu tilžiskųjų įstojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę, 11 žemaičių pėstininkų bataliona Tauragėje.

amžiaus, nei su betkokia kita
sukaktimi. Norima tik pagerb-
ti vyrą, kuris Lietuvai tarn-
avo visa gyvenima.

Kad pagerbimas būty iespūdingesnis, ta pačią gegužės 2 d. Lietuvių namuose yra rengiama ir kultūrinė parodėlė. Joje šaulius kun. Viktoras Kriščiūnevičius dar kartą parodys savo nuostabią Lietuvos pašto ženklų kolekciją, taipgi išstatydamas ir tuos ženklus, kurių nėra rodes prieityje. O iš šaulių bibliotekos bus išstatyti žurnalai, knygos. Bus taipgi ausdinių, siuvinų, mezginių, medžio drožinių eksponatai. Parodėlė bus atdara nuo 12:30 iki 6 val. vakaro. Parodėlės metu bus galima užsisakyti mažlietuvių leidžiamą iliustruotą laikraštį "Lietuvos Pajūri", kurio metinė prenuarata yra tik vienas doleris.

Vaišės maj. J. Simkaus garbei prasidės 3 val. Vaišių metu kultūrinę programą praves poetė šaulė Marija Černeckytė-Sims ir muzikas šaulys Albertas Mateika. Vaišių eiga bus fotografuojama ir filmuojama.

Visi, norintieji maj. J. Šimkų pagerbti, yra prašomi nedelsiant, bet ne vėliau š. m. balandžio 28 d. užsiregistruoti pas Vladą Pauzą "Neringoje" arba Joną Petruilį "Gaivoje". Jie duos ir smulkesnę informaciją apie pagerbimo eigą. Rengėjai prašo, kad panelės ir ponios, kurios turi, ateity su tautiniais kostiumais.

**Žuvusiųjų už laisvę
pagerbimas**

Gegužės 16 d. šauliai, kartu su kitomis mūsų būv. karių organizacijomis, rengia žuvusiųjų už Lietuvos laisvę pagerbimą. Tai bus preliudas į vartinę laisvės kovotojų pagerbimų visoje lietuviškoje Amerikoje, minint Lietuvos okupacijos 25-rių metų liūdną sukaktį. Kaip žinome, pagrindinis žuvusiųjų minėjimas yra rengiamas birželio 13 d. Čikagoje, McCormick Place rūmuose. Labai gerai, kad Detroito šauliai ir būv. kariai čia pagerbimą rengia ištisu mėnesiu anksčiau, čikagiešiams po kojų nesipainiodami.

Gegužės 16 d. ryte pagerbimas bus pradėtas pamaldomis šv. Antanos bažnyčioje, dalyvaujant organizacijų atstovams su vėliavomis. Vėliau, Lietuvių namuose bus čikagieškio, žinomo 1941-ųjų metų sukilimo dalyvio, Levo Prapuolenio paskaita, kurią seks meninė programa, su Justo Pudeserio paraustu montażu, pavadintu "Paskutinis žygis". Meninėje programoje taipgi dalyvaus šv. Antano parapijos choras. A. Mateikos diriguojamas. Tikslų paskaitos ir meninės programos laiką pranešiu sekanti karta.

Dar apie Clevelando jaunimo ansamblį

Prieš keletą savaičių čia daugiau trumpą žinutę, kad žada atvažiuoti moksleivių ansamblis. Dabar gavau papildomų žinių.

Clevelando vyskupu Valan-
čiaus vardo lituanistinės m-los
mokinii ansambliis "Aukuras"
priskaito apie 70 galvy, nuo 7 iki
17 meti aužiaus. Jame yra dai-
nininku, kuriuis vadovauja di-
rigentas Alfonsas Mikulskis,
kanklininku, vadovaujamy Onos
Mankliksienės, ir tautiniu soki
sokėju, su vadovėmis Terese
Neimanaite ir Ingrida Sastaite,
grupės.

Vinco Kudirkos vardo lituanistinė m-los Detroito vadovybė šį ansamblių pasikvietė. Koncertas įvyks šeštadienį, gegužės 15 d. Lietuvių namuose, ir prasidės 6:30 val. vakare. Esu prašomas informuoti, kad ansamblio dainininkai, turėdami dirigenitų ir lavintojų patį "Ciurlionio" ansamblio maestro, dainuos visais keturiais balsais, kas mažamečių choruose yra retas dalykas. Jie išpildys J. Žilevičiaus, J. Svėdo, A. Mikulskio, M. Petrausko, St. Šimkaus ir J. Bertulio kūrinius. Koki tautiniai šokiai bus sušokti, dar nėra žinoma, bet tai nėra jau taip ir

New Yorko parodoje britu paviljone baigiamas įrengti Winston Churchillio kambarys. Paveiksle matomas Churchillio šeimos herbas, buvusio premjero piešti paveikslai, ir Churtwell kaimelio kambarys, kuriame jis diktavo savo straipsnius ir knygas.

Kad laivas nenuskestu

L. Vaičiūnienė

NE VISI LYGŪS

VIII

Sāmoningai ar nesāmoningai
norēta išķirti īs kitu jaunimo
organizāciju skautus, nupurki
mu darā vienos stovyklavietēs
(netoliese jū turīmas), kurios
prašojami kaina 70,000 dol.
Nesakykite dabar, jog turēta gal-
voje visa lietuvija ar "sūntere-
suota tuo visuomenē", kaif skel-
bama pranešime: "Sūsauktas
sūnteresuotas visuomenēs su-
sirinkimas stovyklavietēs isgi-
jimo reikalū ir pristatyta par-
duodamoji stovyklavietē".

Tame susirinkime pirmininkaujantis įžangoje aiškiai sakė, kad remiamasis skautais. Tą patį patvirtino stovyklavietės pristatytojas (valdybos pirmininkas), ir spaudoje apie tai pranešimai. Galutinai uždėjo antspaudą pažiūroje tas pat pirmininkas p. Nainys, kad jis į dabartines purvynas skautų stovyklas savo dukterų nenori leisti. Ateitininkų neminėjo: matyt, jų stovyklas laiko švaresnėmis. Kiekvienam, kurio galvą dar "razumas" veidžioja, aišku, koks tos stovyklos pristatymo ir jos galimo pirkimo tikslas. Keli aplinkybių pirmininkai, ir šiaip daug kas, su kuo tik būvė tuo reikalu susnektą, stebėjosi tokiais šuoliais.

Kad atējusi ī susirīnkīmā vīsuomēnē nebūvo sīnteresuota pāciū stovyklavīetīs pīrkīmū, tā parodo jaunīmo organizācijū atējūsiū atstovū ī kitū lābā vīzīdīngī ī pagrīstī atslīskāmāi. Kurīems rēiklī, tē stovyklavīetīs īsīgījē, Dainavā; skautāi gāvē īs Rako stovyklavīetē dovānū ī t. t. īs gālī pīrīmī ī prāšo vīsus kitus stovyklautojus. Vīenās īs rēmējū vīsaī līetuvišķāī ī dailītkāī (konkrēcīai) — Nekīškīte nosīes, kur jūms nēdērā ī tēn, kas bē jīnū jau sēnāī padārīta. Pīrīmī

svarbu. Žinoma tik, kad pranešėjomis bus Danutė Čiuberkytė ir Dalia Martutė.

Rengėjai prašo datos neparmiršti ir gegužės 15 d. perypildyti Lietuvį namus. Nors bilietų kaina dar nėra nustatyta, bet žada, apskaitaiavę visas išlaidas, publiką leisti ku pigiausiai, jokių būdu neviršijant dviejų dorių kainos nė už geriausias vietas. Rengėjai nori, kad Detroitas pamatytų, ką geri jaunimo vadovai sugebėjo paruošti Clevelande. Neabejojame, kad su gastrolėmis atvažiuodami ir tuomi didelių vargų pakeldami maži ir dideli clevelandiškliai, irgi nori, kad didelių būriu jų koncertan atsilankytume.

Žada steigti fondą

Detroito Lietuvistinės m-los tautų komitetas, besirūpindamas įlaikymo tarpe lietuvišką dvasią išlaikyti, žada steigti fondo gerųjų mokinių premijavimui bei apdovanojimui. Fondas būtų pastovus, aukomis sustiprinamas metai iš metų. Šiuo laiku yra paieskomi fondo komiteto nariai, kreipiantis į eilę iškilsniū visuomenininku.

Alfonsas Nakas

mos jau kitų atstovų susirinkime, nes šiame nerado pritarmo". Kas žino — ieškota, ar neieškota tų kitų pritarėjų. Jeigu ieškota, tai, matyt, nerasta. Ir kas tie kiti. Tuo parodytas visiškasis neapsisprendimas, blaškymasis...

Baisiai jdomu, ką Čik. Ap. nusipirkusi stovyklavietę būtų su ja dariusi! Vadovaujantis patarimo principu, ji ilgainiui irgi neišlaikys varžybų su vis atsidurandėmis naujovėkomis stovyklavietėmis. O ir šių ar ne dėl to parduodu? Tuo labiau, kad šios valdybos vyraujanti kalis savųjų laikomoms, nuo puošniųjų kiek atsilikusioms, vietovėms nesolidiriuoja — parodė baltiausią rėngimą.

Apie stovyklų prasnę ir stovyklavimą čia nešneku: tai galėtų sudaryti neploną knygą. Tik tiek, kad stovyklavimą pirmieji iš naktigonių baltinamų audeklų saugojimo stovyklėlių, pasisildomos ugnies ir iš jos senovinės reikšmės, iš skautiško auklėjimo prastumo, tikrumo įsivainikauja skautai. Visą kitą turinį pripildo (nežinoma koliai jie to laikysys) tautinės dvasios ir jos kuriamos kultūros išraiškos.

Vieną akimirka stabtelkime ties mintimi: kas būtų atsitike, jei skautai (ar tie kiti) būtų pu-
norėję tapti L. B-nės išskirtinais
sūnėliais ir dukrelėmis, sutikę
priimti patogesnę stovyklavietę,
negu jų turimoji, ir ji būtų iš vi-
suomenės medžiojamais ir su-
medžiotais pinigais nupirktą! At-
siminkime jog Milijoninio fon-
do, to menko procentinio pinigų
paskirstymas yra sukėlęs nepa-
sitinkimino. Kam tam tiek, kam
anam tiek ir t. t.

Skautai, bēdami lietuviai
skautai, savarankiški stovykla-
vimo pirmininkai, L. B-nė pri-
klauso, kaip ir visi kiti. O B-nės
pasiskelbusios visų sambojų,
jungėjų ir lietuvybės išlaikytojų,
vadų pirmoi pareiga būti turi-
ningu pavyzdžiu, ramstyti vie-
ningumą ir saugoti lietuvišku-
mą, kad neatitrūktų nuo savųjų
galingų papročių pačių bekuria-
mose stovyklavietėse ir gyveni-
me. Ir jokiui atveju nepriklaisto
purvinumo. Savaine suprantā-
ma, jog dabartis reikalauja ir
stovyklavietėse daugiau civili-
zacijos: turi likti nuo isprėn-
tų.

mo darbų daugiau laiko kitai kūrybai ir poilsui. Jie tai žino ir prie to eina patys vieni ar su rėmėjais. O kur reikia, ieškoji ir susiras, kaip susirasdavo iki šiol; įsigyti tinkamas stovyklavietes. Jas L. B-nė, nenusikaldama pati sau, gali paremti tokiomis sumomis, kaip paremia mokyklėles, tautinius jų sambūrius ir t. t.

Todėl vieni ir kiti (ateitininkai ir skautai) daiktieskai atsiskę nuo tos dovanos, (nors ji būtų buvusi ir tinkama), išgelbėjo Čik. Ap. valdybą dar nuo vieno skaldančio visuomenę gilesnio žingsnio, negu dabar padaryto, jos nenupirkus.

Kas įdomiausia. Paklaustas pirmininkas suvažiuavime dėl šio žygio, atsakė — girdi nei mes manėme tą stovyklavietę pirkti, nei turėjome pinigų, (visi turėjo girdėti), o tik norėjome "pristatyti suinteresuotai visuomenei"... Tada kuo, gerbiamieji vadovai, laikote visuomenę?... Kuo laikote patys save? Tokie pirkiniai ir visokie išpardavimai šauktų šaukiasi pirkėjų patys. Kam jums prireikėjo iš Apygardos valdybos, šiuo atveju, pasidaryti pardavimo ar pirkimo agentūra, jeigu jūs patys nei manėte, nei galėjote pirkti? Būtų net puiku, kad L. B-nė ilgiasiuoju mastu, apygardiniu ar apylinkiniu, versliniu komercinių įmonių susikurtų. — Skautai jau tiekio im skrybių turi. — Bet čia lau kitos rūšies daina.

— Lietuvoje išleisti K. Binkio draminiai kūriniai — jie paskelbti knygoje „Generalinė repeticija“ (496 psl., 5,000 egz.). Be 1940 m. parašytos „Repeticijos“, dar išspausdintas „Atžalynas“, kitos pjesės, be to, įdėti Binkio straipsniai bei pasisakymai dramaturgijos klausimais, nuotraukos, rankraščiai. Binki, kaip dramaturgas, įvertino D. Judelevičius. (E)

♦ Britų užsienio reikalų ministras išvyko į Jugoslaviją ir Čekoslovakiją. Ministeris Michael Stewart aerodrome pareiškė, kad jis nesirūpina dėl rusų kalbų apie siuntimą Vietnaman savanorių. Jo nuomone, tai yra paktojimas senų pažadu.

4 ¹/₂ % current dividend		5 % on Investment bonus
4½% DIVIDENDA MOKAM UŽ VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS 4 metų investavimo bonus sąskaitom mokam 4½% dividendą kas pusmetį ir ekstra ½% per metus išmokam pabaigoj 4 metų.		
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION		
4071 ARCHER AVENUE	—	CHICAGO, ILLINOIS 60632
Valandos: pirmą, antrą, penktą, ir šeštą. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniais uždaryta; ketvirtą. 9:00 r. — 8:00 val. vak.		

Taupykite

MIDLAND SAVINGS

MES MOKAME

4 1/2

ANT VISU
SAŠKAITŲ **0%**

Daugiau kaip 50 metų
sąžiningai patarnaujame
lietuviams.

Kiekviena
sąskaita
ligi
\$10.000
apdrausta
Federalės
valdžios
agentūroje

FEDERAL SAVINGS AND LOAN
INSURED
BY FDIC
FEDERAL CREDIT UNION

FEDERAL HOME LOAN
BANK SYSTEM

August Saiduks,
Prezidentas

4040 Archer Ave. Chicago, ILL. 60632
Telef. CL 4-4470

MOVING **PERKRAUSTYMAS** **MOVING**
IS TOLI IR ARTI
Naugų daiktų ir krovinių perkraustymo ir montavimas
Naugų maistui patalynės - Plovimo ir sausinimo patalynės
NUOŽAS NAUJOKAITIS
2022 W. 63 St. Chicago 36, Ill. Tel. Willbrook 5-9209

STANDARD FEDERAL

Savings And Loan Association

4192 Archer Ave. — Chicago, Illinois 60632
Telef.: Virginia 7-1141

TURTAS - \$90,000,000.00 **REZERVAI - 8,800,000.00**

Vienintelė lietuviška taupmenų bendrovė Chicagoje, mokanti dividendus kas 3 mėnesiai.

Dabartinis dividendas $4\frac{1}{4}\%$ visoms taupmenoms

**PASKOLOS NAMAMS ĮSIGYTI AR TAISYTI
PRIEINAMOMIS SĄLYGOMIS**

VALANDOS:
Pirmad., Ketvirtad. nuo 9 iki 8 v. v.
Antrad., Penktad. nuo 9 iki 4 v. v.
Šeštadienį nuo 9 iki 12 v.
Trečiadienį — nedirbama.

JUSTIN MACKIEWICH,
Valdybos pirmininkas

JUSTIN MACKIEWICH, Jr.,
Prezidentas

PATIKSLINIMAS APIE JONĄ KULĮ

(Tęsinys)

Teodoras J. Kučinskas, aprašinėdamas pasikalbėjimus su Jonu Kuliu, priminė daug gražių praeities dalykų, bet jis prirašė daug netikslumų. Jonas Kulis, kaip jau minėjau, galėjo įvairiausių dalykų pripasakoti. Pasakoti jis mėgdavo, jeigu tiksliai rasdavo klausytoją.

Mes, kupiškėnai, jį pažinojome, tai jo pasakojimus per vieną ausį įleisdavome, o per kitą išleisdavome. Kučinskas taip nepadarė.

Jonas Kulis ne vienam yra pasakojęs, kad jo motina buvusi žydaitė, turtingo Kupiškio krautuvinių duktė; kad ji Joną ir kitus vaikus žydiškai išmokinusi; kad jie vėliau su žydais labai lengvai galėdavo susikalbėti; kad iš žydų jie pramokę biznio. Visa tai yra nesąmonė.

Ši nesąmonė pradėta didelė neteisybė. Jono Kulio motina nebuvo žydaitė. Ji buvo Kručiūtė, kilusi iš Maksyvių kaimo. Ji buvo lietuvaite, ūkininko duktė, gražiai kalbėjusi lietuviškai. Tą aš labai gerai ži-

nau, nes ir mano žmona buvo Kručiūtė. Ji dar giminiavosi su Kulio, Jono tėvo, žmona. Kručiū šeima gerai pažįstu. Visi yra lietuviai, ne žydai.

Jonas Kulis galėjo kelis sakinius pasakyti žydiškai. Tuos sakinius jis pramoko pačiame Kupiškyje, o vėliau Rygoje, kur jam teko gana sunkiai verstis ir pas Rygos žydus kurį laiką dirbti ir gyventi. Kad jis biznio būtų pramokęs — tolimesnis gyvenimas to neparodė. Jis keliais atvejais visko bandė, bet beveik viskas iš rankų išslysdavo.

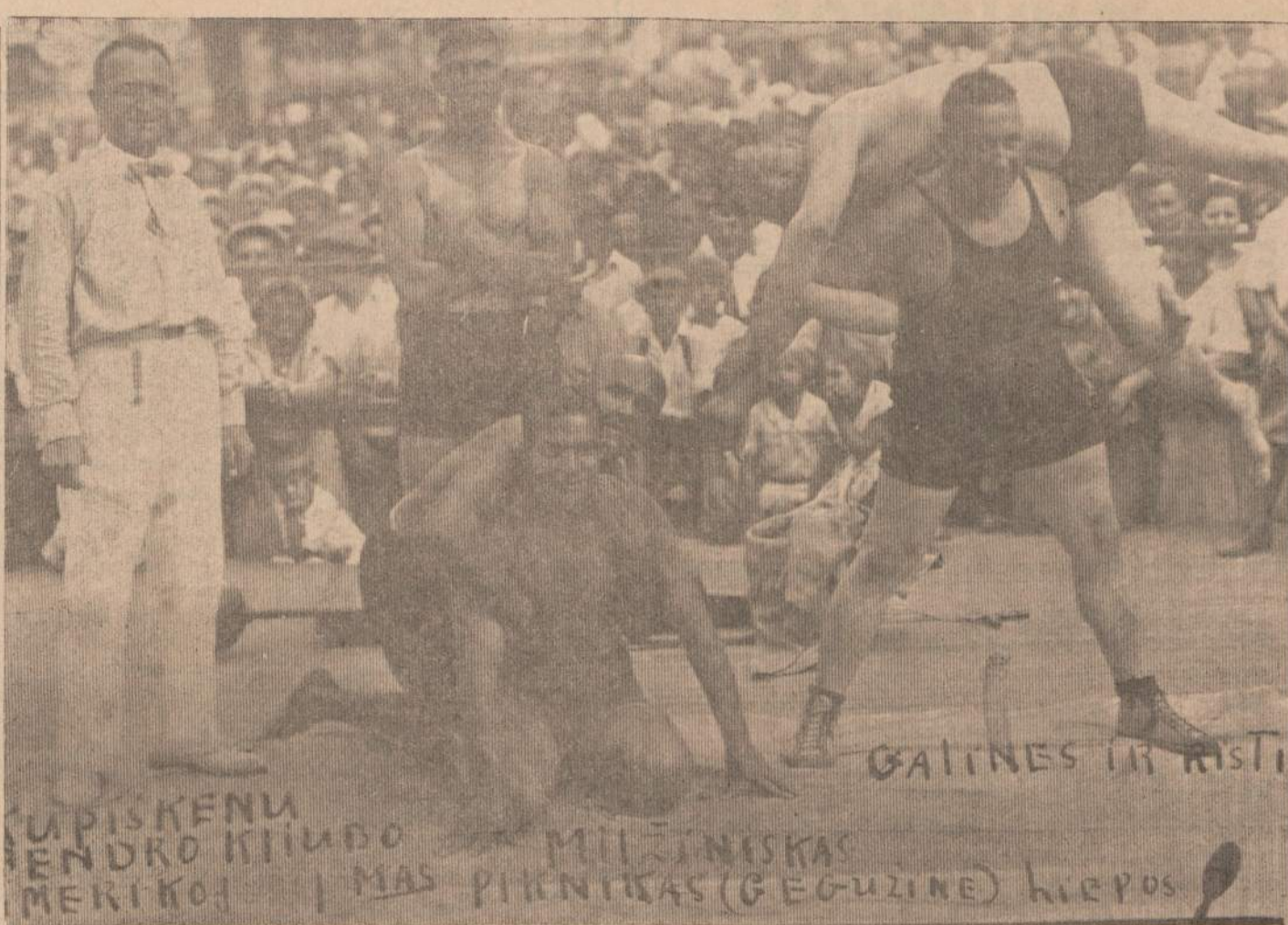
Didžiausias biznierių buvo Jono brolis Justinas, vaistinininkas ir žolių pardavinėtojas. Dr. Jokūbas Kulis buvo tiksliai gydytojas, bizniu jis nepasizymėjo. Justinas vertėsi bizniu, bet silpnai. Pinigų jis užsidirbdavo ilgomis darbo valandomis, o ne biznio transakcijomis. Nei vaistų pardavinėjimo, nei žolių džiovinimo jis neišvystė. Paruošė knygelę apie žolės, bet neatrodė, kad ji būtų atnešusi didelio pelno.

Galėjo ir Justinas Kulis vie-

nę kitą žodį žinoti, bet žydiškai jis nekalbėjo. Neikalbėjo žydiškai ir Jonas. Jis žinojo kelis žydiškus sakinius, kuriuos nuolat kartodavo. Žydai apsidžiaugdavo, kai užgirsdavo gojų žydiškai prakalbėjusį. Bet vėliau Jonas tuojau pereinavo į rusų arba lenkų kalbas, kurias jis geriau mokėjo, negu žydų kalbą.

Kas liečia socialistus — tai tiek galiu pasakyti: ar kuris iš Kulių priklausė prie Socialistų Sąjungos prieš mano atvažiavimą — nežinau. Bet kiek aš prisimenu, tai nei vienas brolis Kulis nepriklausė prie socialistų. Paskutiniu metu Jonas Kulis prieš socialistus nei pasisakydavo. Kiti broliai — Justinas ir Dr. Jokūbas — prie socialistų nepriklausė, bet su socialistais bendradarbiavo. Pirmais metais Amerikoje Jonas galėjo ir priklausyti, kaip Kučinskas rašo, bet man atvažiavus ir vėliau jis jau tikrai prie socialistų nepriklausė.

Iš visų brolių vienintelis Kulis, kuris knygas slapta į Lietuvą gabeno ir pardavinėjo, tai Justinas, vaistinininkas. Jis kartu su knygnešiu Bieliniu

Jonas Kulis stovi kairėje. Jis suorganizavo pirmą ir paskutinį Kupiškėnų Bendro Klubo Amerikoje pikniką, kuriame svarbiausioji atrakcija buvo ristinės. Paveiksle matome to meto ristikus

Pietinėje Chicagos miesto dalyje, State St. gatvėje, Jonas Kulis kurį laiką buvo juokdarys. Jis paleisdavo sidabrinių dolerių į susirinkusią publiką, o vėliau tą dolerį rasdavo atvykusio žmogaus kišenėje. Paveiksle matome J. Kulį prie minėto teatro.

Jau išėjo iš spaudos

Petronėlės
Orintaitės

Atsiminimai
apie
Salomėją
Nėrį

238 puslapiai

\$3.00

Knygas galima gauti NAUJIENOSE, 1739 S. Halsted St., Chicago, Illinois 60608.

Knygų pardavinėtojams duodama nuolaida.
Atsiuntusieji tris dolerius, knygą gaus paštu.

pargabendavo knygas į Kupiškio apylinkę, o vėliau jas ten platindavo. Didžiausias tos apylinkės knygų platintojas buvo Vitkauskas. Tais laikais gabeno iš prūsų ir pardavinėjo Tilžėje spausdintas maldaknyges, kantičkas ir ražančius. Kitokių knygų labai retai parveždavo.

Tą laikotarpį labai gražiai yra aprašiusi kupiškietė Glemžaitė. Ji pamini ir Kulius, Jono tėvą.

Atvažiavęs į Chicago Jonas Kulis ėmėsi įvairių amatų. Jeigu jis būtų buvęs siuvėjas, tai būtų siuvęs, bet jis greitai perėjo prie kito darbo. Tais laikais Olševskis jau buvo prispausdinęs didoką skaičių įvairių knygų ir ieškojo pardavinėtojų lietuvių kolonijose. Jonas susitarė ir pardavinėjo lietuviškas knygas. Reikia pasakyti, kad pardavinėjimas jam sekėsi. Jis buvo neblogas juokdarys. Kur tik užtikdavo būrėlių žmonių, tuojau pradėdavo jiems įvairiausių dalykų pasakoti. Papasakojęs juokų, jis kviesdavo žmones pirkti atneštas knygas. Dažnai kalbas jis sakydavo salionuose, kur susirinkdavo daugiau lietuvių. Bepardavinėdamas knygas, jis pasiūlydavo Justino pridžiovintų šaknų, žolių ir įvairiausių žiedų.

Bepardavinėdamas knygas, jis verbuodavo kupiškėnus į klubą. Reikia pasakyti, kad jam pavyko prirašyti gana didelį žmonių skaičių. Jis išsitrindavo nario mokesčius už keleris metus.

Kai grįžo į Chicago, tai brokis, klubo išdininkas, pareikalavo, kad Jonas duotų savo keblionių atskaitą. Jonas jokios atskaitos jam duoti nenorėjo. Kai atskaita buvo pareikalauta susirinkime, tai Jonas Kulis visiems atkrito:

— Tai ką Jūs manote, kad aš važinėju už dyką? Ką aš iš prirašytų narių surinkau, tai išleidau kelionės išlaidoms...

Tuo ir pasibaigė viso to klubo veikla. Valdība pakrilo, o prisirašiusieji nariai išsiskirstė, ilgus metus komentuodami apie Jono Kulio darbą.

Vėliau mums teko suorganizuoti kupiškėnų klubą, kuris gyveno ilgus metus. Mums buvo sunkumų, nes žmonės prisimindavo Jono "prirašinėjimą" ir pasekmes.

Manau, kad šios žinios sudarys tikslesnį vaizdą apie Jono Kulio charakterį. Jis buvo labai geras pasakotojas, bet jo pasakojimai labai dažnai nieko bendro neturėjo su tikrove. Visus jo pasakojimus reikia persijoti per tankų rėtį. Kučinskas to nepadarė.

Norėčiau, kad šios mano pastabos būtų įspėjimas kitiems atsiminimų rašytojams.

Frank Stantonis

JEI NENORI ATSILIKTI
NUO PASAULIO ĮVYKIŲ -
SKAITYK "NAUJIENAS" -
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

KELEIVIO 60 METŲ SUKAKTIS

Šį pavasarį "Keleivis" mini savo 60 metų sukaktį.

Jubiliejinis "Keleivio" banketas įvyks šių metų balandžio 25 dieną, 5 val. vakaro, Lietuvių Piliečių Draugijos Auditorijoje, So. Bostone.

Balandžio 4 d. toje pačioje svetainėje įvyko Lietuvių Darbininkų Draugijos susirinkimas. "Keleivio" atstovas kreipėsi į susirinkusius darbininkų draugijos narius, prašydamas, kad jie padėtų keleiviečiams surengti banketą. Susirinkimas prašymą priėmė ir išrinko banketui ruošti šeimininkes.

Štai yra banketo ruošėjos: Antanina Audick, Nelė Alukonienė, Elzbieta Armakavičienė, Nelė Kaminas, Lidija Edukas, Stella Jonušienė, Marė Strazdienė, Ona Zinskienė, Casse Janeliunienė, Agnes Matuliuskienė, Marė Žiraliene, Kazimė Valantienė, Marė Jalmokienė ir Elzbieta Milvidienė.

Prie baro ir kitų darbų dirbs J. Voler, C. Marčionis, P. Brazaitis, V. Jackūnas, A. Vadelis, P. Žiralis ir N. Jonuška.

Tame pačiame susirinkime LDD nutarė šia proga pasveikinti "Keleivį" ir iš savo išdo duoti \$25 dovana. Artėjančiam AL Socialistų Sąjungos suvažiavimui taip pat paskyrė \$25 auką.

L. D. Draugijos piknikas įvyks liepos 25 d. North Eston parke. Visa eilė narių pasiėmė platinti piknikines knyges. Susirinkimas buvo gausus, na-

riai užsimokėjo metines savo duokles.

Susirinkimui pasibaigus, šeimininkės pasiliko ir svarstė, kuo pavašinti į "Keleivio" jubiliejinį banketą atvykusius svečius ir viešnius. Jos nutarė dešras daryti namie, kad būtų skanesnės. Be to, jos priekups viščiukų ir įvairių kitų prieskonių, kad atvykusieji galėtų skaniai pavalgyti ir ilgai sotūs būti. Reikia tikėtis, kad šios šeimininkės paruos gerą užkandą. Jos gamino maistą ir LDD banketui. Kas tame bankete dalyvavo, tai žino, kad maistas buvo pirmos rūšies ir labai gero skonio.

Mening banketo programą atliks Bostono Lietuvių Mišrus Choras, vadovaujamas komp. Julius Gaidelis, solistas Benediktas Pavilavičius, aktorius Jurgis Jasiūnas, o feljetoną suvaidins Antanas Gustaitis.

Kviečiami visi, iš arti ir toli.

N. Jonuška

— Kauno Politechnikos instituto penktojo kurso studentai kasmet su "gamybinėmis ekskursijomis" siunčiami į įvairius Sovietų Sąjungos miestus. Jiems tenka susipažinti su gamybos metodais. Kovo mėn. pabaigoje 150 lengvosios pramonės ir radiotechnikos fakultetų auklėtinių išvyko į Maskvą, Leningradą ir Kijevą. Tai būsimieji tekstilės pramonės, skaičiavimo mašinų, radiotechnikos specialistų inžinieriai. (E)

INVEST IN UNIVEST

CURRENT Dividend Rate

4 1/2%

per annum
Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone: MAymarket 1-3070

Universal Investment Share Account

PELNINGAS IR
SAUGUS BŪDAS
TAUPYTI

ALL ACCOUNTS INSURED TO \$10,000
by an Agency of the United States Government

Subscription Rates:	
In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.	
Kitose JAV vietose ir Kanadoje	
metams	\$13.00
pusei metų	\$7.00
trims mėnesiams	\$4.00
vienam mėnesiui	\$1.50
Užsienio	
metams	\$18.00
pusei metų	\$9.00
vienam mėnesiui	\$1.50
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose	
metams	\$15.00
pusei metų	\$8.00
trims mėnesiams	\$4.00
vienam mėnesiui	\$1.50
Naujienu elna kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Nežiūrint komunistinės Kinijos grasinimų

Valstybės sekretorius Dean Rusk, po kabineto posėdžio Baltajame Name Washington, antradienį, pasakė spaudos atstovams, kad komunistinės Kinijos grasinimas pasiūsti savo kariuomenę į Vietnamą nepakeis JAV nusistatymo teikti pagalbą Pietų Vietnamui.

Tuo pačiu laiku gynybos sekretorius Robert S. McNamara, po dviejų dienų pasitarimų Honolulu saloje su vyriausiais militarinės ir civilinės strategijos vadais, pareiškė, kad JAV padidins karinės pagalbos teikimą Pietų Vietnamui, nežiūrint to, kad komunistinė Kinija žada pasiūsti savo kariuomenę į Vietnamą, jei to prašys komunistų partizanai Pietų Vietname ir komunistinė Šiaurės Vietnamo valdžia.

Prezidento Johnsonso administracijos nusistatymas dabar yra aiškus visiems — JAV draugams, priešams ir neutralistams.

Taigi prasidėjo žūt-būtinė kova tarp Jungtinių Amerikos Valstybių ir komunistinių agresorių, tarp laisvės ir vergijos.

Ne vienas sako, kad ta kova gali išsivystyti į visuotinį branduolinį karą, kuriame žlugtų pasaulio civilizacija. Taip, gali. Bet Kinijos ir Rusijos despotai nenori net svarstyti taikos derybų klausimą ir reikalauja besąlygių JAV pasitraukimo iš Pietryčių Azijos. Tai juk reikštų Amerikos kapituliaciją.

Sakysime, kad JAV sutiktų kapituliuoti, norėdamos šituo keliu pasiekti taiką arba bent mūsų paliaubos Indo-Kinijoje, — tai ar Pekino agresoriai nurimtų? Tik labai naivūs žmonės gali to tikėtis. Agresorių apetitai padidėtų šimteriopai. Išgalėję Indokinijoje, jie pareiklautų, kad jiems pasiduotų Pakistanas ir Indija. Ką tada darytų JAV?

Jeigu JAV norėtų tas Azijos šalis išgelbėti, tai jos turėtų sumobilizuoti visas savo jėgas prieš raudonąją Kiniją. Bet Kinija tada jau būtų kur kas galingesnė, negu ji yra dabar. Ji turėtų jau ir stipresnes branduolines bombas, ir vairuojamųjų sviedinių atsargą. Šitais ginklais aprūpintų ją rusai.

Tokioje padėtyje Amerikai iš tikrųjų nebeliktų kitokios išeities, kaip stoti į branduolinį karą su Kinija ir, gal būt, su Sovietų Sąjunga — arba bėgti iš Azijos, iš Pacifiko salų, iš Afrikos ir t.t.

Tai argi ne išmintingiau pasipriešinti tiems raudoniesiems barbarams DABAR, kol jie dar nėra pasiekę Amerikos galybės?

Komunistų imperijos yra ekonomiškai subankrotavusios. Vienintelė viltis jų valdovams išsilaikyti valdžioje

APŽVALGA

Sovietų valstybinis ūkis

Sovietų Rusijos žurnalas „Planovoje Chozeistvo“ paskelbė premjero Kosygino kalbą, kurią jisai pereiną mėnesį pasakė Valstybinio Planavimo komiteto posėdyje.

Kosyginas pripažino faktą, kad Sovietų Sąjungos žmonės nepatenkinti esamąja pdeimi. Atlyginimai už darbą permaži; vartotojai negauna reikalingų jiemis prekių, kurias gamina pramonė; plataus vartojimo prekių trūksta ir jų kainos labai aukštos — pavyzdžiui, automobiliai Sovietų Sąjungoje yra tris kartus brangesni, negu Vakarų šalyse.

Sovietų ūkio planuotojai nori tuos trūkumus pašalinti ir šituo tikslu žada: padidinti darbo atlyginimus, nustatant 45 rublius per mėnesį kaip minimumą; padidinti atlyginimų (algų) perkamąją galią; gaminti daugiau įvairių prekių, kurių pageidauja žmonės; skatinti gamybos augimą, kuris paskutiniu laiku yra labai nukritęs.

Kosygino atskleisti faktai liudija apie vargingą Rusijos darbo žmonių padėtį. Sakysime, 45 rublių mėnesinio atlyginimo minimumas reiškia

Ką matė Britų unijū delegatai Jugoslavijoje

Neseniai Britų darbo unijos pasiuntė į Jugoslaviją 10 atstovų delegaciją, kad ištirtų kaip veikia tame krašte profsąjungos. Iš delegacijos išspausdinto raporto sužinojome, kad delegatai laisvai kalbėjosi su profsąjungų tarybų nariais, lankėsi įmonėse. Delegatai pasidarė išvadą, kad Jugoslavų profsąjungų uždavinys — tarnauti Tito režimui, tiksliai vykdančiam Komunistų Partijos-Lygos direktyvas.

Delegatų užklaustas, kaip profsąjungos gali dirbti krašto ekonomijos pažangai ir kartu gali tarnauti darbininkų klasės interesams, Jugoslavijos profsąjungų pirmininkas Vukmavovich atsakė, kad esą darbininkams patiktai produkcija, jie ją administruoja ir paskirsta pelną, atskaičius įstatymais nustatytus mokesčius. Delegatai mano, kad

— tai pagrobti daugiau svetimų žemių, pavergti daugiau tautų ir jas apiplėšti.

Prez. Johnsonso vadovaujamos Jungtinės Valstybės pasiryžo apsaugoti žmonių nuo tokio likimo, — nors ir rizikuodamos, kad tai gali pareiklauti daug aukų krauju ir turtu.

darbininkų suskirstymas iš anksto nustatytas ir darbininkai neturi teisės dėlto pareikšti savo nuomonės, ir negali ginti savo interesų kaip atskiros grupės.

Delegatai sako, kad prieš 50 metų tame krašte egzistavo laisvos profesinės sąjungos. Po II Pasaulinio karo tos profsąjungos buvo atkurtos pagal seną konstitucinę formą. Įsikūrė 30 profesinių federacijų, kurios priklausė Nacionaliniam Profesinių Sąjungų Centrai. Tačiau vėliau, kai Jugoslavijoje sustiprėjo komunistų partija su Tito režimu, profsąjungų vadovais buvo paskirti partietiniai. Belgrado kompartijos vadovybė profsąjungų organizaciją sistematiškai mažino; profesinių federacijų skaičius ir vietinės grupės buvo periodiškai sumažintos, būtent, pradžioje federacijų skaičius sumažintas šešiais vienetais, iš 30 į 24, vėliau į 14 ir 1963 metais į tris federacijas. Šių reformų tikslas — suimti į savo rankas profsąjungas ir panaikinti jų laisvą ir demokratinį pobūdį. Britų delegatai konstatavo, kad visi stoja už didesnę atlyginimą darbo žmonėms, nežiūrint to, kuriai pripažintai federacijų rūšiai beprklaustų. Jugoslavijos prof-

Kosyginas praneša, kad jo žadamių pagerinimų bus įvesti pagal naują penkerių metų planą, kuris prasidės 1966 metais ir tęsis iki 1970 m. pabaigos. Tai reiškia, kad tas penkmečio planas dar nėra pilnai paruoštas, dar reikės bent 8 mėnesius laukti, iki jisai pradės veikti.

Visa jo kalbos kryptis rodo sovietų valdžios norą išleisti vartotojams, kurie yra nepatenkinti. Bet kontrolė pasiliks, kaip iki šiol kad buvo, valdžios rankose — valdžios, kurioje žmonės neturi sprendžiamo balso.

Tokia valdžia gali duoti ir gali atimti. Todėl jos prižadai yra be vertės. Praeities patyrimas rodo, kad sovietų valdžia žadėjo daug, bet savo prižadų neįsteigė.

Kol Sovietų Sąjungos žmonės nebus grąžinta politinė laisvė, tol masių skurdas nepasibaigs.

JURGIS JANUŠAITIS

Jaunieji žiedai žaliuojančiose pievose

Pačiame pavasario gražume, gegužės mėn. 23 d., Chicago ir apylinkėse lietuviai susilauks staigmenos — šuonios jaunimo šventės. Pramogos mes, vyresnieji, jau nuo seno esame pamėgę. Daugelį metų už miesto esančiuose daržuose ir soduose būdavo rengiami šaukšni, pramogingi piknikai. Į juos suvažiuodavo tūkstantiniai lietuvių ir gražiai pabendraudavo. Tai būdavo lyg vyresniųjų susitikimo šventės. Tuo tarpu mūsų mažieji ir tokius piknikus atvykdavo drauge su tėveliais ir turėdavo nuoboduoti, žiūrėdami, kaip vyresnieji linksminasi. Mažiesiems nebuvo ruošiamos pramogos ir jie nepajudavo pavasariškos šventės grožio.

Tą reikalą gerai suprato Lietuvių Bendruomenė. Jau treči metai iš eilės buvo ruošiamos pavasario šventės mūsų mažiesiems — mokyklų mokiniams.

Šiais metais ypatingai pasiryžta gražiai tokią šventę prarvesti. Jai jau seniai ruošiamasi. Mes, toliau nuo to stovintieji, net neįsivaizduojame, kiek daug sielos ir darbo įdėda mūsų lietuviškos mokyklos tokiai šventei besiruošiant.

Tad gegužės 23-čioji jau ne už kalnų. Mes skubėsime visais keliais ir visi lietuviai į Wil-

sąjungos, kaip ir visos kitos profsąjungos komunistų partijos dominuojamų kraštų, turi aiškų korporacinį pobūdį. Pažymėtina, kad labai dažnai vienas iš įmonės administracijos pareigūnų turi svarbiausią postą profsąjungoje. Profsąjungų viršūnėje yra Jugoslavijos federalinės respublikos generalinė taryba, kuri savo prezidento pagalba tvarko visų profsąjungų veiklą. Profsąjungų biurokratinės mašinos priešaky, kaip centrinės tarybos narys, yra centrinės įstaigos pirmininkas, kuris tuo pačiu metu yra Jugoslavų komunistų partijos centro komiteto narys. Jis yra Belgrado kompartijos vadų patikėtinis. Pagal jo nurodymus dirba centrinis sekretoriatas su penkiais departamentais, kurie yra lygūs ministerijoms.

Išvadoje konstatuojama, kad Jugoslavų profsąjungos neatstovauja bet kuriam darbininkų masiniam judėjimui, jos neturi įtakos nei darbo sąlygų sudarymei nei algų nustatyme, joms pavesta atlikti tik nustatytas vaidmuo ant konvejerio diržo, vykdamas produkcijos planą.

Pranas Fabius

Jūsų pasiryžimą ir darbus telydi sėkmė ir visų nuosirdi lietuviška talka.

— Vilniaus dramos teatre pamintėtos rež. Boriso Dauguviečio 80-sios gimimo metinės. Iš juostos perduotas 1949 m. mirusio B. Dauguviečio skaitytas Barono dialogas iš A. Puškino „Šykščiojo riterio“. Prisiminimais pasidalijo V. Tamaliūnas, V. Dineika, L. Kupstaitė, P. Zulonas ir kiti.

MASKVA. — Sovietų vyriausybė, ateinant sentikių Velykoms žada duoti leidimus miltais pirkti. Didžiosioms šventėms gyventojai gali nusipirkti 4 svarus kvietinių miltų. Tikimasi, kad miltų valdžia leis pirkti ir gegužės 1 dienos progą.

tojai bus apdovanoti įvairiomis dovanomis.

Taigi šventės programa bus nenuobodi, įvairi ir spalvinga. Šioje moksleivių šventėje yra pakviesta dalyvauti visos Chicago apygardos lietuviškos mokyklos (žemės. ir aukšt.) ir tautiniai ansambliai. Tad saivaime aišku, kad ir šventės dalyvių skaičius bus imponuojantis.

Sėkmingam šventės pravedimui reikia patyrimo ir gero pasiruošimo. LB Chicago apygardos Valdybai nuosirdžiai talkininkauja Marquette Parko, Brighton Parko, Cicero ir Melrose Parko LB apylinkės.

Programos vedėja pakviesta Amerikos lietuvių Gromanienė, o visai šventei vadovaus LB Chicago Apygardos pirmininkas inž. Bronius Nainys.

Užsimojimams platūs ir kilnūs, o mūsų jaunimui šauni, kultūringa pramoga. Pramoga pamokanti gražaus bendravimo, visuomeniškumo, ugdanči tautinę savigarbą ir jaunųjų širdelėse skiepijanti mūsų tėvynės Lietuvos meilę.

Jūsų pasiryžimą ir darbus telydi sėkmė ir visų nuosirdi lietuviška talka.

— Vilniaus dramos teatre pamintėtos rež. Boriso Dauguviečio 80-sios gimimo metinės. Iš juostos perduotas 1949 m. mirusio B. Dauguviečio skaitytas Barono dialogas iš A. Puškino „Šykščiojo riterio“. Prisiminimais pasidalijo V. Tamaliūnas, V. Dineika, L. Kupstaitė, P. Zulonas ir kiti.

MASKVA. — Sovietų vyriausybė, ateinant sentikių Velykoms žada duoti leidimus miltais pirkti. Didžiosioms šventėms gyventojai gali nusipirkti 4 svarus kvietinių miltų. Tikimasi, kad miltų valdžia leis pirkti ir gegužės 1 dienos progą.

Savo namie vaistų spintelę reikia nepaprastai įvairiai ir tvarkingai užlaikyti, kaip ilgame valdymo parodytas išimti visas butelėles ir išmargoti lentynas; patikrinti visus užrašus, kad nevyktų klaidų, nes vaistų sumaišymas gali būti fatališkas, patikrinti, kokių vaistų trūksta ir juos papildyti kad būtų bet kokiam netikėtumui pasiruošęs.

JUOZAS MELIULIS

ESTETINIAI PRIETARAI

10

Kaip giliai mes instinktyviai suprantame, ar intuityviai įsivaizduojame ir gamtos dėsningumą ir kiek gamtinė ritmika yra įtakavusi estetinio formavimo ritmiką, sunku tiksliai pasakyti. Tai turėtų būti atities tyrimų uždavimas. Tačiau nėra abejonės, kad gamtos ir estinės kūrybinės ritmikos turi daug bendro. Bet tuo pačiu, nors estinės formavimas yra išvestinis iš gamtinio, jis yra nepriklausomas nuo fizinio būtinumo, bet yra valdomas estetinių įstatymų. To dar negana. Estetinis formavimas gali visiškai apleisti fizinio būtinumo sferą ir operuoti grynai formineje plotmėje, ar fantastinėse empiriškai negalimų pasaulių iliuzijose.

Funkcionalaus ir estetinio grožio išsiskyrimą puikiai demonstruoja muzikos instrumentai. Nėra abejonės, kad jų forma teikia estetinio pasitenkinimo, bet tai nereikia, kad geriausiai skamba instrumentai turi geriausią formą. Ir atvirkščiai. Ekspresyvi instrumento forma neužgarrantuoja gero skambėjimo. Paimkim kitą pavyzdį. Sakykim architektas norėtų pastatyti galingus vargonus. Daleiskim, kad jam nėra nei erdvės, nei finansinių apribojimų. Jei jis būtų funkcionalistas, jis pats savo kūrybinius sparus apkarpytų funkcionalizmo žirkliams ir stengtųsi estetinį efektą išgauti iš turimų, garsą gaminančių, vam-

džių. Tikras menininkas pasinaudotų ne pačiais vamzdžiais, bet tik jų forma, kurią jis, pagal reikalą, pakeistų (pakeitimas, apie kurį čia kalbu, nebūtinai turi būti pikasoidinis formų laužymas; pakeitimas gali būti toks subtilus, kad nespecialistai akis jo gali visai nepastebėti) ir pritaikyti saviems tikslams. O tikruosius, garsą gaminančius, vamzdžius jis perduotų akustikos inžinieriui, kuris juos išdėstytų tokiose vietose, iš kur jie būtų geriausiai girdimi ir žiūrovui, gal būtų, visai nematomi.

Funkcionalizmas architektūroje yra davęs gana daug geros kūrybos — savaime suprantama, jis yra suvestintinas. Bet vis dėlto jis yra kūrybos apribojimas. Esmėje jis yra estetiškas pomėgis, susidomėjimas funkcionalių grožių. Daugiausiai kultūroje, tarp kitų srovių, yra gerai turėti ir funkcionalizmą. Bet jei funkcionalizmas taptų vyraujantiu stiliumi, tada kūrybinei fantazijai būtų apkarpyti sparnai ir ji būtų priversta šliaužioti pažeme.

Emocija ir sentimentas

Sheldon Cheney savo knygoje „The Primer of Modern Art“ visiškai pasmerkia sentimentą, bet iškelia emociją. (Žodžius emociją aptaria kaip pirmąjį nekultūvotą jausmą, kaip pyktį, baimę, džiaugsmą, nusiminimą ir t.t., kurių įtaką kai kurios kūno funkcijos pasikeičia, kaip pvz. pagreitėjęs pulsas, intensyvesnė kai kurių liaukų sekrecija, išbalimas, temperatūros pakilimas ir t.t. Sentimentas yra

kultūvotas jausmas, kaip pvz. grožio išgyvenimas, nuotikų pajautimas ir visa jausmų skalė, apie kuriuos kalba poetai.) Emocija, jo nuomone, yra tas faktorių, kuris formai suteikia estetinę vertę. Kalbėdamas apie ekspresionizmą jis taip sako: „Šio modernaus meno didesnis ekspresyvumas gali ir paprastai išplaukia iš trijų rūšių suintensyvinimo: iš objekto esminio arba struktūrinio kokybės, arba „ritmo“, vietoj jo paviršutinių aspektų; iš menininko subjektyvios emocijos, iš jausmų (emotionally) suvokto vaizdo, išplaukiančio iš jo aistringio ieškojimo absoliutinės estetinės formos (tačiau praktiškai, gal būt, nepasiekiamos); ir iš esminių jo naudojamų medžiagų ypatybių. (Savoka, mano nuomone, yra naudojama praplėsta prasme, kuriai artimiausias lietuviškas atitikmuo būtų „jausmas“, tačiau šioje jausmingoje knygoje skaitytojas niekuo negali būti užtikrintas. — „Primer of Modern Art“, p. 196, Liveright Inc., Publishers, New York, 1932.)

Šioje citatoje yra keli prasišlenkimai su tiesa. Pirmasis „suintensyvinimas“ yra iš natūralizmo perimta pažiūra. Ekspresionistai ir jų advokatai jaučia — esmėje nebūtinai reikalingą — įsipareigojimą gamtai ir dėl to natūralistinį įsipareigojimą modifikuoja. Natūralistai taip pat siekia nepasiekiamos daikto esmės ir vidinės struktūros išreiškimo, bet jie į esmę eina per paviršiaus ypatumus (modernistai paprastai tvirtina, kad natūralistai domisi tik

daiktų paviršiumi). Ekspresionistai eina tiesiai į daikto esmę ir vidinę struktūrą, o daiktų paviršių palieka nuošaly. Intencija gera. Bėda yra tame, kad mes galime suvokti tik su realybės paviršiumi (ar su realybės vidaus paviršiumi) ir tik daiktų paviršius mums yra reikšmingas. Ekspresionisto suvokta daikto „esmė“ yra niekas kitas, kaip tikta daikto paviršiaus kitaip suvokta reikšmė. — Tiesa, dalinis sąlytis su daikto vidine struktūra yra galimas, bet tik tiek, kiek ji apsieičia per paviršiaus ypatumus. Autorius šiek tiek priartėja prie tiesos, kai jis panaudoja miglotą terminą „ritmas“.

Daugiausia, ką ekspresionistas gali padaryti, yra: matomą formą suprastinti, jos akivaizdoje išgyvenamą emociją — intelektualinę reikšmę (charakterį) suintensyvininti ir suvestinti. Formos charakteris yra jai prirašoma vertė, kuri gali būti naudojama kaip dalinė daikto išraiška, kuri tačiau daikto esmės neišreiškia. Tikta dėlto, kad kiti žmonės tam pačiam objektui prirašo panašią reikšmę, ji įgyja „objektyvumo“ ir ją galima naudoti vėrčių išsikeitime (pvz. kalboj).

Antruojį „suintensyvinimų“ autorius užkerta kelią jausmų suvoktos formos kritiškam įvertinimui. Nežiūrint kokia ji būtų, jos teisingumu negalima abejoti, nes forma yra subjektyviai suvokta. Menininkas taip kuria, kaip „mato“.

Grynų jausmų formos suvokti negalima. Suvokimas be supratimo yra neįma-

nomas. Visų painiavų šaltinis, mano nuomone, yra nenatūralus ir mechaninis organinės mūsų dvasios įdalinimas į protą, jausmus ir valią. Minėti dalykai yra filosofinės abstrakcijos, kurioms realybėje nėra atitikmenų. Sprendimo teisingumas (ar neteisingumas), kaip ir šiluma, šaltis, liūdesys ir džiaugsmas turi būti išgyventas (pajustas ar pajautas). Jei to nėra, sprendimas yra iš viso negalimas. Mūsų samonė yra išgyvenimų visuma. Jei nėra išgyvenimo, nėra ir samonės. Protas manifestuojasi mūsų sugebėjime išgyvenimus lyginti, vertinti ir organizuoti. Pats vertinimas yra galimas tikta per skirtingo pajutimą. Tolimesnis vertinimas vyksta per įvairių skirtingų lyginimą, ir tuo būdu per įvairių išgyvenimų lyginimą, vertinimą ir organizaciją manifestuojasi „protas“. — Tikta šioje šviesoje daikto formos suvokimas organizuotu jausmu yra galimas. Šių samprotavimų akivaizdoje ir emocijos, sentimentų ir intelektualinio išskyrimas nustoja reikšmės.

Trečiasis „suintensyvinimas“ yra visai nereikalingas, nes jis ekspresionizmui nėra esminis dalykas. Bet kurio stiliaus kūrėjas gali naudotis medžiagos plastinėmis ypatybėmis ir jas užakcentuoti. Jei ekspresionistas (pvz. Max Beckmann) nesidomės medžiagos ypatybėmis, dėl to jis nenustos būti ekspresionistas.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite Naujienas

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIU, AUSŲ, NOSIES IR
GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PRospect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val.
iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč.
uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Telefonai: PRospect 8-1717

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tiksliai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį, ir sekmadienį, ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7668

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
PR 6-1795 arba 312-695-0533
425 N. LIBERTY ST. R. 25
ELGIN, ILLINOIS
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, ketvirtadienį, nuo 1-4 ir 7-9, antradienį, penktadienį, nuo 1-5, trečiadienį, ir sekmadienį, tiksliai susitarus.

Ofiso telefonai: VIRginia 7-0036
arba 775-4269

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGAS
4157 ARCHER AVENUE
OFISO VALANDOS:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Sestadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-6867

DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien, Sestadieniais 1-4 val. p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir seštadienį, uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

GRovehill 6-1595

DR. ALDONA A. JUSKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
IR PRITAİKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą.
Išskyrus trečiadienį ir seštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD

DR. A. KAVALIŪNAS
VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
5540 S. PULASKI RD.
Ofisas: 585-2525
Rezid.: KILangie 4-0281
Priėmimo valandos: Pirmadienį, Antradienį, Ketvirtadienį, 2-4 val. p. p. ir 6-9 val. vak.
Kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmadienį, ketvirtadienį, 5-8 val. vak., antradienį, penktadienį, 1-4 popiet.
Priėmimo tik susitarus

Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Seštadienį, nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

Phone: NEVada 8-7048

DR. A. MONTVIDAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Room 322
4010 WEST MADISON STREET
CHICAGO, ILL. 60624
Valandos: kasdien nuo 10 ryto iki
3 p. p. Vakara: pirmadienį, ir ketvirtadienį,
nuo 6 iki 8 val. vakaro.

Ofiso telefonai: CLIFFside 4-2896
Rez. telefonai: WALbrook 5-3099

DR. P. STRIMAITIS
Bendra praktika ir chirurgija
specialiai
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 SO. ASHLAND
Savaltės dienomis priėmimo valandos
2-4 ir 6-8 val. vak.
Sestadieniais 2-5 val. vak.
Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta. Ligonius priima tik susitarus telefonu.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba PR 6-5577
OFISO val.: pirmadienį, antradienį, trečiadienį, ir penktadienį, 2-4 val. vak. Sestadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
Jei neatsiliepiama, tai telefonai: GI 8-6195
arba GI 8-6198

Našių klubas

Chicago Lietuvių Našių, Našių ir Pavienių Draugijos Klubas linksmas šokių vakaras įvyks šį šeštadienį, balandžio 24 d., Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Pradžia 7 val. vakare. Visus narius ir svečius klubas nuoširdžiai kviečia gausiai atsilankyti. Gros Jurgio Joniko orkestras. Bus įvairių skanių valgių, gėrimų ir dovanų.

Praeitais klubo susirinkimas įvyko balandžio 9 d. Hollywood salėje. Praėjo gražiai ir įvairingai. Pirmininkė Marytė Nėberieža, susirinkimą atidarius pakvietė vienos minutės atsisveikinti pagerbti mirusį narį Juozą Smailį.

Prie klubo prisirašė ir buvo vienbalsiai priimti šie nauji nariai: Mary Daunoras, Matthew Kezes, Petronella Malisaukas ir Stasė Baltakevičius. Protokolas ir valdybos raportai priimti. Taipgi priimtas su pagyrimu įvykusio kovo 20 d. parengimo raportas. Pasirodė, kad klubui liko daugiausiai negu šimtas dolerių pelno.

Vėliau kiek užtrukta su diskusijomis dėl sergančių narių. Mat, kai kurie šiaip tik nuvyksta ligoninėn savo sveikatos patikrinti ir už tai nori iš klubo gauti dovaną. Kaip jau žinoma, klubas duoda dovanas tik tikrai sergantiems nariams.

Tel. Ofiso: 585-5800; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampas Halsted ir 35-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-9 val. vak. Sestadieniais 1-4 p. p. Trečiadienį ir sekmadieniais uždaryta

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, Sestadieniais 9-1. ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, ILL.
Telefonai: PRospect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER
LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS
30 metų patirtimas
Tel.: YARDS 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Istaisio.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, Treč. uždaryta. Penkt. ir sešt. 10-2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
4455 So. CALIFORNIA, YARDS 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 1 v. p. p. iki 8 val. (trečiadienį, uždaryta), seštadienį, 10 ryto iki 1 p. p.

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai - pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. LITUANICA AVENUE
Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS
"MARGUČIO" PROGRAMAS
VISI GIRIA.
JOS GIRDIMOS FM RADIJAIS.
PAS MUS JŲ DAUG VISOKIŲ.
2512 W. 47 ST. • FR 6-1998
TV • HI-FI • VESINTUVAI

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. — Sestadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Taigi šis ligonių reikalas turės būti galutinai sutvarkytas.

Vincas Juška, kurį laiką sirgęs, atvyko susirinkimui ir gražiai padėjo už dovaną bei atlankymą.

Dar serga Anna Palekas ir Uršula Pratapas.

Išrinkta komisija ir svečių patarantuoju šokių vakarui balandžio 24 d. Hollywood salėje. Komisiją sudaro šie darbuotojai: Anna Kondat, Jonas Jonikas ir Kasparas Kriščiūnas. Nutarta parengimų komisijos nariams atkelti išlaidas, — po tris dolerius kiekvienam. Susirinkimą užbaigus, Jurgio Joniko orkestrui grojant, smagiai pasiūkota ir pasivašinta.

A. Jusas

Zarasiškių klubas

Zarasiškių klubo didžioji vasarinė šventė - gegužinė jau visai arti, — įvyks sekmadienį, gegužės 8 d., Hollywood salėje (2417 W. 43rd St.). Pradžia 7 val. vakare.

Reikia manyti, kad Zarasiškiai patys dalyvaus ir sukviets daug linksmosios publikos į savo gegužinę, kuri gausiu atsilankymu suteiks medžiaginę bei moralinę paramos klubui. Diena ir vieta pasirinkta labai patogios, nes Hollywood salė yra Brighton Parko lietuvių centras ir Zarasiškių klubas ten laiko savo susirinkimus. Diena taipgi surišta su atgimtančio puikaus pavasario malonumais.

Kaip ten bebūtų, bet būkime iš anksto pasiruošę gausiai dalyvauti Zarasiškių gegužinėje. Parengimo komitetas su savo talkininkais ką pridėjo, tai ir iššęs. Pateiks skanių valgių, gėrimų, gros geras orkestras šokiams ir bus kiti pamarginimai. Be to, dar turėsime progos pasveikinti ilgametį ištikimą klubo pirmininką J. Tarulį ir palinkėti jam, kad dar daug metų būtų klubo vadovu.

Taigi, visi ir visos, sulaukę pavakario gegužės aštuntos, traukime Hollywood salės link.

A. Jusas

CICERO

Mūsų vasarnamių valdytojai — šemėta, Panga ir kiti — jau išvyko apvalyti žiemos dulkių ir pasiruošti priimti vasarotojus. Wisconsin ežerai plačiai garsėja. Keletą kartų ir aš ten esu buvęs ir džiaugėsi gamtos grožybėmis. Rhinelander yra jų diemiestis.

Ten buvome nemažai lietuvių, kurie turėjo savo būstus, bet brolių Česny jau nėra. Šarkos tėvai taip pat mirė, bet jų sūnus gerai gyvena. Bielskis, Šaltis ir keletas kitų senosios kartos lietuvių yra pasitraukę iš biznio. Jų vietas užima kiti.

Ilgus metus tarnavęs Cicero policijoje Charles Rekašius su šeima gražiai išsikūrė prie "No-

NELLIE MESTAUSKAS
pagal pirmą vyrą Stungis,
pagal tėvus Monkus
gyv. 6035 So. Troy St.
Mirė 1965 m. balandžio 21 d., 12:20 val. ryto, sulaukusi senatvės. Gimusi Lietuvoje, Tauragės apskr., Silalės par. Amerikoje išgyveno 68 metus. Paliko nuliūdę: sesuo Pauline Petrowski su šeima, gyv. Rockford, ILL. kiti giminės, draugai ir pažįstami. Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4330 So. California Ave. Prašau nesiusti gėlių. Penktadienį, balandžio 23 d. 1 val. po pietų bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines. Visi a. a. Nellie Mestauskas giminės, draugai ir pažįstami kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Sesuo ir giminės. Laid. Direktorius J. F. Eudeikis, tel. LAfayette 3-4040.

Nuliūdę lieka:
Sesuo ir giminės. Laid. Direktorius J. F. Eudeikis, tel. LAfayette 3-4040.

Nuliūdę lieka:
Sesuo ir giminės. Laid. Direktorius J. F. Eudeikis, tel. LAfayette 3-4040.

Nuliūdę lieka:
Sesuo ir giminės. Laid. Direktorius J. F. Eudeikis, tel. LAfayette 3-4040.

Nuliūdę lieka:
Sesuo ir giminės. Laid. Direktorius J. F. Eudeikis, tel. LAfayette 3-4040.

švarus ir nepaprastai skanus vanduo, laivukai vasarotojams pasivažinėti, o jeigu kas mėgėjas žuvauti, tai turi visada šviežios žuvies.

Ponia Rekašienė yra nepaprastai maloni šeimininkė ir lietuvių dainų mėgėja.

Aš patarčiau pas ponus Rekašius apsilankyti ir užsiskaityti vietą vasarajimui. Jų vasarvietės skelbimas yra Naujasienos. Tel. 715 362-7318. R. 4 Woodboro, Rhinelander, Wisc. Kazys P. Deveikis

Padarė mažą progresą

Franklin J. Lunding, kuris yra Chicago federalinio atsargų banko pirmininkas, savo kalboje Palmer House įvykusiame bankete palietė dabartinę Indijos būklę. Jis pabrėžė, jog Indija per savo nepriklausomybės 20 metų laikotarpį padarė labai mažą pažangą. Tai atsitiko vyriausiesiems dėl savo rūšies karo su komunistine Kinija ir dėl paskutinių dviejų metų maisto krizės. Įsitenėję papročiai ir prietarai taip pat esanti didelė pažangos kliūtis Indijoje.

Maisto skandalas

Čikagos ir federalinės valdžios pareigūnai pradėjo kampaniją prieš asmenis, kurie pardavinėja netyrą maistą. Buvo suimtas Joseph Cairo (1120 Taylor St.), kuris parda-

kad tas ašnežus turi visokių kitų priemonių.

Jau susekta, kad keli maisto produktų inspektoriai ėmė kviesti iš raketierių, kurie parduodė netikusius produktus.

Kaliny nusižudė

Samuel Lieberman, 41 metų amžiaus, buvo rastas negyvas kalėjimo kameroje. Jis nusižudė persiėmęs gerkle. Lieberman buvo kaltinamas vagyste.

— Lietuvoje išleistas "Lietuvių tautosakos" trečiasis tomas. Atspausdintos gyvulinės, formulinės ir stebuklinės pasakos. Šis tomas turi 700 psl., tiražas 3,000 egz. Medžiagą paruošė L. Sauka ir A. Seselskytė. (E)

— Valst. Biblioteka Vilniui išleido bibliografinę rodyklę "Muzikinė literatūra, 1959-1963 m.", kurią sudarė E. Juodis. Leidinyje nurodyta, kada, kokiame laikraštyje ar žurnale išspausdinta iekšoma daina, choras, instrumentinė ar orkestrinė pjesė ir t. t. (E)

KLJAJICEVO. — Veterinarijos daktaras atvykęs į kiaušinių ūkį Jugoslavijoje, pasikabino savo švarką ant tvoros ir ėmė inspektuoti ūkį. Tuo tarpu, viena kiaušinė ištraukė iš jo švarko piniginių ir suėdė kartu su visais 75,000 dinarų, kurie buvo buvo piniginėje.

A. + A. HELEN ADAŠUNAS

pagal tėvus Deveikaitę, gyv. Naperville, Ill.

Daug metų gyveno Brighton Parko apylinkėje. Mirė 1965 m. balandžio 20 d., 5 val. po pietų, sulaukusi 70 metų amžiaus. Gimė Lietuvoje, Panevėžio apskr., Traupio parap., Skauradų vienkieny. Amerikoje išgyveno 50 metų. Paliko nuliūdę: vyras George, duklė Violet Kuffner, žentas Peter, kiti giminės, draugai ir pažįstami. Priklausė Chicago Lietuvių Draugijai ir Lietuvos Ūkininkų D-jai. Kūnas pašarvotas Lackawicz koplyčioje, 2314 W. 23rd Pl. Prašome nesiusti gėlių.

Penktadienį, balandžio 23 d. 9 val. ryto bus lydimas į Aušros Vartų parapijos kapines, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Sv. Kazimiero kapinėse. Visi a. a. Helen Adašunas giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Vyras, duklė, žentas ir giminės. Laidotuvių Direktorius Adolph Ivan, tel. VIRginia 7-6672.

A. + A. JOHANNA RUBEN

Pagal tėvus Šalnytę

Mirė 1965 m. balandžio 21 d., 9:30 val. ryto. Gimė Lietuvoje, Kretingos apskr. ir mieste. Amerikoje išgyveno 53 metus. Paliko nuliūdę: vyras Lawrence, duklė Sophie Navas, žentas Frank, sūnus Lawrence Jr., marti Betty, 4 anūkal — Marilyn ir Kevin Navas, Ann Marie ir Johanna Ruben, brolis Kazimieras Šaltis, brolinė Ona ir šeima, giminės Zebrauskų šeimos ir Antanas Kupis su šeima, Lietuvoje liko 2 seserys, kiti giminės, draugai ir pažįstami. Priklausė Darius-Girėno Post 271, A. L. Auxiliary ir Chicago Liet. Draugijai.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 South Lituania Ave. Seštadienį, balandžio 24 dieną, 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Sv. Jurgio parapijos kapines, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Sv. Kazimiero kapinėse. Visi a. a. Johanna Ruben giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Vyras, duklė, sūnus, žentas, marti, anūkal, brolis ir giminės. Laidotuvių Direktorius Antanas M. Phillips, tel. YARDS 7-3401.

Dviejų Metų Mirties Sukaktis

A. A.

JUOZAS ŠIRVINSKAS

Išgyvenęs Rockforde, Ill., 54 metus, buvęs SLA 77 kuopos, Kultūros Draugijos, Lietuvių Piliečių Šalpos Klubo ir kitų organizacijų veiklus narys. Mirė 1963 metų balandžio mėn. 9 d., sulaukęs 76 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje. Paliko nuliūdę: žmona Paulina Širvinskienė - Norkaitė, duklė Ona ir sūnus Edvardas. Jau du metai, kai išsiskyrė iš mūsų tarpo, bet Tu esi mūsų akyse nuo saulės užtekėjimo iki nusileidimo. Naktimis Tave matome sapnuose. Neužmiršime, kol pas Tave atkeliausime.

Nuliūdę lieka: Žmona Paulina, sūnus Edvardas, duklė Ona.

Nuliūdę lieka: Žmona Paulina, sūnus Edvardas, duklė Ona.

Nuliūdę lieka: Žmona Paulina, sūnus Edvardas, duklė Ona.

Nuliūdę lieka: Žmona Paulina, sūnus Edvardas, duklė Ona.

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

LIETUVIŲ MOTERŲ PILIEČIŲ LY-GOS susirinkimas įvyko 1965 m. kovo 25 d. Lietuvių Auditorijoje. Narių atsilankė labai gražūs būrelis, laikinai sekretorės pareigas eiti apsiėmė Stasė Mažeikienė. Buvo aptarta daug reikalų ir išrinktos darbininkės žaidimo vakarėliui, kuris įvyks 1965 m. balandžio 25 d. Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. 3 val. popiet. Narių pasiūlyta atnešti dovanėlių. Bus įteikiamos dovanėlės už margačius. Taipgi bus kvietė. Kviečiame visas ir visus atsilankyti ir smagiai praleisti popietę. Komisija lauks jūsų atsilankymo.

M. Zolpienė, pirm.

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJINIENAS JOS VISAD RASO TEISYBE

LOVEIKIS Telegrama ir Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 So. Halsted St. YARDS 7-7308

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandose gražiausios gėlės ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

John F. Eudeikis

Laidotuvių Direktorius

SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YARDS 7-1741 — 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st STREET

Telefonai: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th AVE., CICERO

Telefonai: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorius
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YARDS 7-1138-1139

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YARDS 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YARDS 7-3401

Technikos žodis

Technikos žodžio nr. 1 (91), 1965 m., viršelyje įdėtas prof. Stepono Kairio portretas, tapytas prof. A. Varno. Šis numeris didžia dalimi skirtas prof. St. Kairiui ir arch. Vladiui Švipui paminėti.

Minint prof. St. Kairį, prof. Alfonsas Jurskis rašo "Tvirtos valstybinės gyvatės ramsčio netekus, Lietuvos Nepriklausomybės akto signatarui Steponui Kairiui mirus". Tekste duodamos gana retos nuotraukos iš 1928 ir 1929 metų, kur, be pačio prof. St. Kairio ir jo žmonos, yra Kauno burmistras J. Vileišis, inž. Andriūnas, inž. S. Vabalevičius, inž. L. Ožinskis ir kt. Aprašomos laidotuvės ir pateikiamas inž. A. Novickio atsisveikinimo žodis, inžinierių vardu. Kartu panaudotos V. Mazelio nuotraukos. Arch. Vladiui Švipui minint, įdėta velionies nuotrauka, inž. Alg. Jasaičio atsisveikinimo žodis, inžinierių vardu, ir inž. A. Novickio straipsnis apie Vladi Švipo veiklą Lietuvoje.

Toliau įdėtas prof. Stepono Kairio istorinis straipsnis apie Lietuvos pramonę istorinėje praeityje, ištrauka iš velionies atsiminimų knygos "Lietuva buvo".

Kitoje turinio dalyje yra straipsniai: Kultūros Centras Rytuose, Pūvis per Sąjungos veiklą (J. Rimkevičius) ir nuolatiniai skyriai — Lietuvių mokslo darbai (D. Šato), Terminų reikalai (V. Vintaro), Lietuvos, techninėje spaudoje (A. Balso), Techninėje Apžvalga (A. Didžiulis), Veikloje ir gyvenime, Pasisakymų tribūna.

Prof. J. Šimoliūnas ir buv.

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGINYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

LEO'S SINCLAIR SERVICE
Leonas Franciskus, Sav.
Stabdžiai, sankabos, transmisijos —
(Standartinės ir Automatinės) ir
motorų remontas. — Towing.
5759 SO. WESTERN AVE.
Tel. PR 8-9533

S-T-R-E-T-C-H
YOUR DOLLARS
Call: Frank Zapolski
3208 1/2 W. 95th St.
GR 6-4339
GA 4-8654

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
ir kitus kraštus.
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

SIUNČIAMSI SIUNTINIAI
I LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS.
DIDELIS PASIRINKIMAS
MEDŽIAGŲ IR KITŲ PREKIŲ.
EXPRESS
GIFT PARCEL CO.
3320 S. HALSTED ST.
LA 3-2021
L. KAVALIUSKIENE
Atidaryta darbo dien. 9-6 val.
Pirm. ir ketvirt. 9-9 val. vak.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ — TAIP PAT MAISTO PRODUKTAI
Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2608 ir 2439 W. 69 St., Chicago 29, Ill. — Tel. WA 5-2737
2212 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Tel. CA 5-1864
DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaiduja-
mų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.
LAIKE 3-4 savaikių pristatome Lietuvoje automobilius, šaldytuvus,
dviračius, akordeonus ir kitas stambesnes prekes.
KREIPKITE į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius
siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą.
Vedėjai F ir V. ŽUKAUSKAI

SIUNTINIAI IŠ CHICAGOS TIESIAI I LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS
Siunčiame visokius daiktus nuo adatos iki automobilio, be to siunčiame maisto siuntinius. Jie keliauja
tiesiai į visas Lietuvos mūšines be jokių tarpininkų, todėl kainuoja žymiai pigiau, prašome įsitikinti.
Mūsų sandėlyje yra didelis pasirinkimas medicinos, muzikos instrumentų, rašomų mašinėlių ir kitų prekių,
tinkamų siuntimui. Ką besistumėt, teiraukitės Lietuvių Kompanijoj
WORLD PARCEL SERVICE CO.
2715 WEST 71st STREET CHICAGO, ILLINOIS Tel.: 471-1424

Tž red. Vytautas Paviličius šia-
me numeryje tik trumpai pa-
minėti, nes jie plačiau bus
paminėti sekanciam numery-
je — nr. 2.

Tž redaguoja A. Didžiulis,
K. Kounas, G. J. Lazauskas
(ais. red.), J. Rimkevičius, D.
Šatas, J. Slabokas (techn. red.),
Adm. A. Pargauskas. Mns.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Mirė 102 m. amžiaus senelis

Henry E. Each, gyvenęs 7750
S. Shore dr., kovo 21 d. pami-
nėjo savo 102 metų amžiaus
gimtadienį. Tačiau jis jau
jautėsi silpnas ir užvakar mirė.
Each 1891 m. atvyko į Čika-
gą. Dirbo plieno liejyklose iki
1928 metų. Jis m'gdavo rūkyti
cigaras ir dažnai sakydavo,
jog cigary rūkymas prisidėjo
prie jo amžiaus pailginimo.

Pasismaugė

Trijų metų Frank Bruce
Gross (3225 Parnell Ave.) žai-
dė kartu su kitais vaikais. Jis
pagriuvo įspainiojęs į virvę,
kuri apsvyrinojo aplink jo
kaklą. Bandydamas atsipalai-
duoti, jis tiek suveržė virvę,
kad neteko sąmonės ir užduso.

Tomas Leonas gavo pilietybę

Tomas Leonas, žinomo Mar-
quette Parko (2735 W. 71 St.)
biznieriaus Pauliaus Leono sū-
nus, antradienį buvo prisai-
dintas kaip Amerikos pilietis.
Vadinasi, jis buvo įpilietintas.

Daugelis atsimena, kaip 1959
m. ponai Elena ir Paulius Leo-
nai nuvyko į Des Moines (Ia.),
kur tada lankėsi Nikita Chruš-
čiovas. Jiems pasisekė prie
Chruščiovo prisigrūsti ir gauti
iš jo pasizadėjimą, kad bus su-
teiktas jų vaikams (sūnui ir
dukteriai) leidimas vykti į
Ameriką pas tėvus.

Chruščiovas savo pažadą iš-
tesėjo, — leido sūnui Tomui ir
jo sesutei vykti pas savo tėvus.
Tomas, taip sakant, "akli-
matizavosi" ir pamėgo ameri-
koniską gyvenimą. Jo sesutė,
kuri buvo palikusi meilutį Vil-
niuje, nerimo ir grįžo į Lietuvą.

Tomas Leonas, kuris dabar
yra 23 metų amžiaus, studi-
juoja Illinois universitete. Savo
specialybe jis pasirinko ma-
tematiką.

Antradienį jis pasirodė ir
televizijoje. Buvo paklaustas,
ar jis mano grįžti į Lietuvą.
Atsakė griežtai, jog į Lietuvą
negrįšias, kol ji bus rusų oku-
puota. Vadinasi, kol ji išsiko-
vos nepriklausomybę.

Kitas klausimas lietė jo se-
sutę. Tomas pasireiškė, kad ji
jau tris kartus bandžiusi gauti
leidimą vykti į Ameriką. Kiek-
vieną kartą jos prašymas bu-
vęs atmestas. Tačiau ji esanti
pasiryžusi ir toliau klabinti
durus, — vadinasi, prašyti, kad
jai būtų leista išvažiuoti.

Pavasariui italų drabužių siuvėjai pa-
ruošė jaunoms moterims paveikslė
matomė suknelė ir švarką. Labiausiai
į akis metasi didelės striklinės sagos.

Ispėjimas

Policijos viršininkas O. W.
Wilsonas įspėja čikagiečius,
kad jie būtų apdairūs ir apsi-
saugotų nuo visokių prigriavimų.
Dalykas toks, kad kiekvieną
pavasariį pradeda siausti viso-
kie raketieriai, kurie siūlosi
kaminus sutvarkyti, šaligat-
vius pataisyti, juodžemį už la-
bai pigią kainą atvežti ir t.t.
Nesukibkite su tais "parda-
vėjais susitarti. Geriau patiri-
nėkite, kokioms biznio įstai-
goms jie atstovauja. Jei kitur
informacijų negalite gauti, tai,
sako Wilsonas, kreipkitės į
Better Business biurą arba po-
liciją.

Paminės

Varšuvos geto sukilimą

Sekmadienį Sheraton-Chi-
cago viešbutyje bus paminėta
22 metų Varšuvos geto sukilimo
sukaktis. Minėjimas prasi-
dės 2 val. po pietų.

TRUMPAI

— **Čikagos Lietuvių Skau-
tams Remti Draugija** rengia
Dainos ir Gražiojo žodžio kon-
certą, kuris įvyks š. m. gegužės
mėn. 9 d. 3 val. p.p. Jaunimo
Centro patalpose. Programą
įspildys: solistė Daiva Mongir-
daitė ir aktorius Vitalijus Žu-
kauskas. Lietuviškoji visuome-
nė maloniai prašoma atsilan-
kyti į šį koncertą, paklausti
solistės ir aktoriaus, pasisemti
sielos peno ir kartu paremti
lietuviškąjį jaunimą.

— **Čiurlionio Ansamblio mū-
šrus choras** su kanklininkėmis
Sekmadienio koncerte padai-
nuos St. Šimkaus "Oi kas so-
dai". Kanklėms harmonizavo
A. Mikulskis. (Pr.)

— **Silvestras Zolpis su savo
žmona Marijona** pavarario
šventėms buvo nuvažinę į
Omaha, Nebr., savo giminių
aplankyti. Jie buvo apsiostę
pas Silvestro seserį Jadvygą
Biliūniene. Omahoje ji turi sa-
vo namą, ir gyvena su dukte-
rimi Betty Biliūnaite, daininin-
ke. Zolpiai pasimatė su Petro-
nele Baltiene ir jos šeima,
Juozu Koziole ir kitais gimini-
niečiais. Omahon Zolpiai išva-
žiavo praeitą ketvirtadienį, o
grįžo, gerokai kelionėje išvar-
gę, tiksliai pirmadienio vakare.

— **V. Bakūnas**, Naujienu
bendradarbis, rašo: "Hello iš
San Francisco! Nežiūrint, kad
vakar — Velykų sekmadienį —
čia lijo, o šiandien pajūrį den-
gia tirštas rūkas, turistų čia
tiek daug, kad geresniuose
viešbučiuose net sunku gauti
kambari. "Aukso krantų" ir

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

GENERAL FACTORY HELP
Experienced
1ST SHIFT

JOURNEYMAN MACHINISTS
1ST & 2ND SHIFTS
Good Starting Wages, Steady Employment

ROBERTSON
Photo Mechanix
250 WILLE ROAD DES PLAINES, ILL.
827-7711
"An Equal Opportunity Employer"

COMBINATION
DIE CUTTER AND PRINTER
Man under 45 — Draft Exempt.
Able to setup and make ready.

S. I. JACOBSON MFG. CO.
1414 So. WABASH
Tel.: 939-1414

ROUTE MEN
Will train reliable men with pleasant
personality. Good work record.
Age 23 to 43.
Handling routes for leading diaper
service.
Good working conditions, pension,
health, welfare.
Salary plus commission.
Ask for Mr. DI SANTI.

BABY VALET
423 N. Spaulding
VA 6-6777

REIKALINGAS PUNCH PRESO
OPERATORIUS
• Preso stabdžių reguliuotojas
• Nituotojai
• Bendrai dirbtuvės darbininkai.
MOHAWK METAL PRODUCTS
CORPORATION
4626 West 21st Pl.

STOP LOOKING!
Good English speaking man or woman
to sell advertising over the telephone.
No experience necessary.
Will train. Salary and commission.
If you are a good talker, you can
qualify. Permanent, steady work in
loop office.
ST 2-5507

ELECTRONIC SEALING
FOREMAN
Under 50 — Draft Exempt.
Setup — Maintain Equipment.
— Dies, Fixtures, —
Able to read Blue Prints.

S. I. JACOBSON MFG. CO.
1414 So. WABASH
Tel.: 939-1414

"Aukšinių vartų" legenda yra
tokia gera priemonė propagan-
dai, jog čia turistų gali sutikti
iš tolimiausių pasaulio kraštų."

— Diane Gukas, 2351 S. Ar-
tesian, buvo išvykusį keliom
savaitėm į Silver Springs ir St.
Petersburg, Florida.

— Shirley ir Ralph Dikšai
puikiai įsikūrė naujojoje rez-
dencijoje, 9605 S. Tripp Ave.,
Evergreen Park. Ralph yra sū-
nus Bridgeporto veikėjos Onos
Dikšienės. Jis yra United Air
Lines perdėtinis.

— **SLA Šeštos Apskrities jau-
nuolių Talentų Konteste**, vyks-
tandame 1965 metų gegužio
2 d., dalyvaus šie kontestantai:
Raminta Lampasytė, Danutė
Žukauskaitė, Nijolė Viščiūtė,
Vida Viščiūtė, Stepukas Viš-
čius, Loretta Gribauskaitė, Da-
nutė Bruškytė, Saigūnas Degu-
tis, Laimutis Degutis, Rasa
Degutytė, Genovaitė Paškevi-
čiūtė, Linas Peškys, Janina
Paškevičiūtė, Pijus Stončius,
Loreta Stončiūtė, Danguolė
Stončiūtė, Rimvydas Vasiuke-
vičius, Danutė Vasiukevičiūtė,
Edmondas Stukas, Pamela Pe-
traiytė, Peter Petrakis, Algir-
das Avežienis, Joan Wasilaus-
kaitė, Dennis Wasilauskas, Ka-
zytė Brazdžionytė, Algis Vikto-
ra, Michael Massett, Carol
Narbut, Rita Ternavičiūtė, Ma-
ria Eivytė, Vilija Eivytė.

— **Inžinierius David Kamm**
jau kuris laikas dirba vadina-
mųjų satelitų projektavimo
srityje. Jis buvo vienas iš pen-

— **Santara-šviesa** rengia V. Ras-
tenio paskaitą. Kviečia visus at-
silankyti balandžio 24 d., 7 v.
vakaro į Jaunimo Namų maža-
ją salę. Prelegentas skaitys te-
ma "Pasimetimai tarp kairės,
dešinės, Lietuvos ir Amerikos".

Praeitais metais buvo suruoštas SLA talentingų jaunuolių kontestas. Paveiksle ma-
tome Oną Biežienę ir visus konteste dalyvavusius jaunuolius. Šiais metais gegužio 2
dieną Darius-Girėno salėje įvyks antras SLA jaunuolių kontestas. Visi kviečiami
jame dalyvauti.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos ilgiam terminams
ir žemais nuomėjiniais mėnesiniais išimokėjimais.

Dėl visų informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

DABAR JAU LAIKAS pirkti ele-
gantiską 6 kamb. mūrą, 2 vonios, kar-
petai, centrinis air condition. \$25,000.
PINIGŲ LIGI VALIAI, \$11,000 me-
tams iš 6 butų naujo apartamentinio,
arti Marquette Parko, turim raktus.
\$84,000.

VIENGUNGI, ŽIŪRĖK — mūras,
2 butai po 4 kamb., garažas, arti M.
Parko, \$100 nuomos mėnesiui ir sau-
jaukus butas. \$17,900.

NAUJAS 5 1/2 KAMBARIŲ MŪRAS.
Modernus. Arti mūsų, \$17,000.

4 KAMBARIŲ MŪRAS. Gazo šildy-
mas, garažas. 55 ir Pulaski. \$17,000.

6 KAMB. MŪRAS, arti 66th ir Wes-
tern, garažas, pamatyti kad ir dabar.
\$19,000.

PUIKUS NAMAS, 2 butai, 2x4 kamb.,
atskiri šild., modernios vonios, nau-
jas garažas. \$13,900.

2 BUTŲ NAMAS, 2 po 6, central.
gazo šildymas. \$21,500.

2 BUTŲ MŪRAS, 2 po 6, sausas rū-
sys. Garažas. Arti ofiso. \$27,900.

4 BUTŲ MŪRAS. Naujas gazo šil-
dymas. Apie \$5,000 nuomos. 55 ir
California. \$39,500.

NAUJA TAVERNA ir butas Mar-
quette Parke. \$43,000.

VISADA TURIME GERŲ NAMŲ.

K. VALDIS REAL ESTATE

2458 W. 69th St. — Tel.: RE 7-7200 — RE 7-8534

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

PAJAMŲ MOKESČIŲ BLANKŲ IŠPILDYMAS — INCOME TAX SERVICE

BUTŲ NUOMAVIMAI.

draudimo AGENTŲRA PATARNAUJA VISAI draudimo REIKALAIŠ

BELL-REALT

J. BACEVIČIUS

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

TURIME SIMTUS NAMŲ CICERO, BERWYN, RIVERSIDE IR KITUOSE VA-
KARINUOSE PRIEMIEŠIUOSE. MŪSU ISTAIGOJE JŲS GALITE IŠSI-
RINKTI JŲMS PATINKAMĄ NUOSAVYBĘ IŠ KATALOGO.
VIENINTELIAI IŠ LIETUVIŲ PRIKLAUSOME PRIE M. L. S.

ŠATAS REALTY

4936 WEST 15th STREET CICERO, ILLINOIS 60650
Office: OL 6-2233 Residence OL 2-8907

DIDŽIAUSIAS IR GERIAUSIAS NAMŲ IR BIZNIIŲ PASIRINKIMAS

• APDRAUDA • NOTARIJATAS •

LEONAS REAL ESTATE

2735 West 71st Street Walbrook 5-6015

PERKAME, PARDUODAME, MAI-
NOME įvairaus dydžio namus visur.
Pirpiname paskola, visokeriopą ap-
drauda, veikia notariatas.

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 West 59th Street
PROspect 8-5454

LIKERIO IR MAISTO KRAUTUVE,
gražus namas su 4 kamb. butu, dide-
lis gražus aptvertas sklypas, graži
krautuvės patalpa, daug galimų
plesti biznį, ramioje lietuvių koloni-
joje — Brighton Parke. Proga darb-
tis lietuviams.

ŠIMAITIS REALTY

INCOME TAX SERVICE
2737 W. 43rd STREET
Tel. CL 4-2390

REAL ESTATE — OUT OF TOWN

Nuosavybės kitur

NORTHER WISCONSIN
prie ežero Cottage su visais įrengimais
ir baldais šeimai 12 asmenų. Prašykite
nuotraukų ir kainoraščio, jei norite
gauti pradžiai sezono patvirtintą kainą.
J. S. DORSEY,
Box 475,
EUCLAIRE, WIS. 54702

FARMS FOR SALE

OKIAI Pardavimui
PARDUODAMA 200 AKRŲ FARMA,
pardavimo priežastis — liga. Prie di-
delės upės, yra zero misko, dideli tva-
rai, mūrinis gyvenamas namas ir kiti
trobesiai, prieinama kaina.
Mrs. JEK SHIDLO,
INGALLS, MICHIGAN

PERSONAL

Asmenų ieško

PAIEŠKIJIMAS
SLIEKAS, JONAS, kilęs iš Dūkniū-
nų kaimo, Naujamiestio valsė. Pa-
nevežio apskr. Pateško sesuo Kotryna
Dzinkienė iš Lietuvos. Rašyti A. Suo-
pys, 3347 So. Lituanica Avenue, Chi-
cago, Ill.

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

NUTEKIMO VAMZDŽIAI

IR RINOS

Patyrusių specialistų nauji ir taisymo
darbai. Įvairūs stogai ir kaminai.
Dažymas iš lauko pusės.

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų

Skambinkit

LA 1-6047 arba RO 2-8778

Pilnai apdrausti, darbas garantuotas.
Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu naujus ir perstatau senus vt-
sus rūšių namo apšildymo pečius ir
air-conditioning į naujus ir senus na-
mus. Įrengiu vandens boilerius ir
stogų rinas (gutters). Darbas atlie-
kamas greit, sąžiningai ir garantuotai.
Apkačiavimai nemokamai.
Turite leidimus dirbti mieste ir
užmiesteuose.

Domas Zukauskas

HEATING & SHEET METAL

4444 So. Western Ave., Chicago 9, Ill.

Tel.: VI 7-3447

HEATING CONTRACTORS

Istatome šilto oru pučiamus pečius,
vandens boilerius ir oro vėsintuvus.
Vieninteliai iš lietuvių turime miesto
leidimą dirbti naujuose namuose.

CICERO HEATING AND

SHEET METAL CO.

2431 So. Kedzie Ave., Chicago 23, Ill.

Ofiso tel. 277-1442

JUOŽIS ZEMAITIS — OL 2-0412

ir

VICTOR SKADE — ST 8-9272

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų.

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nute-
kamuosius vamzdžius sutaisome arba
naujus idedame.

KAMINUS išVALOME ir patalso-
me. Nudžime namus iš lauko ir at-
liekame "luckyprinting" darbus. Esame
apdrausti, visas darbas garantuotas.

Skambinkit

LA 1-6017 arba RO 2-8778

Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada

L. & J. SEWERAGE SERVICE

Išvalome catch basins prastumiame
užsikimšusius vandentekio vamzdžius.
Nebrangiai pataisome sugedusį van-
dentekį. Esame apdrausti, licenzijuoti
ir turime užstatą. Skubiam patarna-
vimui skambinkite bet kurla dienos
ar nakties valandą šiuo telefonu:
488-8777.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS

KURIE GARSINAI

"NAUJIEŲSE"